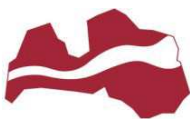

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

ESF projekts “*Studiju programmu fragmentācijas samazināšana
un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē*”
Nr. 8.2.1.0/18/A/019

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE

STUDIJU VIRZIENS

„PSIHOLOĢIJA”

PROFESIONĀLĀ MAĢISTRA STUDIJU PROGRAMMA „PSIHOLOĢIJA”

Kods: 47313

RAKSTUROJUMS

Studiju virziens akreditēts no 17.05.2013. – 31.12.2020.
Studiju virziena vadītājs: Dr. psych. asoc. prof. Aleksejs Ruža

APSTIPRINĀTA
Daugavpils Universitātes Senāta sēdē
2018. gada 17. decembrī, protokola nr. 15

**Daugavpils
2019**

SATURA RĀDĪTĀJS

I Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	3
1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība Daugavpils Universitātes stratēģijai un studiju virzienam.....	3
1.2. Studiju programmas izveides pamatojums, atbilstība attīstības stratēģijai un studiju virzienam	5
1.3. Studiju programmas mērķis un uzdevumi	6
1.4. Studiju rezultāti.....	7
1.5. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums	10
1.6. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē	11
1.7. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze	12
1.8. PMSP „Psiholoģija” SVID analīze	13
II Resursi un nodrošinājums	15
2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums	15
2.2. Sadarbība ar citām DU struktūrvienībām.....	15
2.3. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums, t.sk. izmantošana studiju procesa nodrošināšanā	16
2.3.1. E-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas	16
2.3.2. Bibliotēka un datu bāzu resursi	18
2.4. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai	19
2.5. Materiāltehniskās bāzes novērtējums.....	19
2.6. Infrastruktūra.....	19
2.7. Studiju vides pieejamība	20
III Studiju saturs un īstenošanas mehānisms.....	21
3.1. Studiju programmas satura raksturojums.....	21
3.2. Studiju programmas struktūra un organizācija	24
3.3. Studiju programmas īstenošanas mehānisma novērtējums	26
3.4. Studentcentrētas izglītības principi	29
3.5. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze	30
3.5.1. Atbalsts studējošajiem prakses laikā.....	30
3.5.2. PMSP “Psiholoģija” profesionālās kvalifikācijas prakse.....	31
3.5.3. Sadarbības iestāžu izvēles principi.....	32
3.6. Daugavpils Universitātes kvalitātes nodrošināšanas sistēma.....	32
3.7. Studējošo, absolventu, darba devēju un to organizāciju iesaiste studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē.....	37
IV Mācībspēki.....	40
4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases pamatojums	40
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām.....	41
4.3. Mehānismi un procedūras DU mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai.....	41
V Pielikumi	44

I Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība Daugavpils Universitātes stratēģijai un studiju virzienam

Psiholoģijas studijas Daugavpils Universitātē (turpmāk – DU) ir attīstījušās līdztekus universitātes izaugsmei. 1952. gada 22. martā tika reorganizēta Daugavpils Skolotāju institūta Pedagoģijas katedra un izveidota Pedagoģijas un psiholoģijas katedra. Daugavpils Pedagoģiskā institūta Pedagoģijas un psiholoģijas katedrā 1991. gadā tika izstrādāta akadēmiskā studiju programma „Psiholoģijas bakalaurs”, bet 1992. gadā tika nodrošināta psiholoģijas studiju pēctecība, ieviešot psiholoģijas maģistra programmu vecumposmu un pedagoģiskās psiholoģijas apakšnozarē. Vēlāk, 1995./1996. studiju gadā, katedras docētāju kolektīvs izstrādāja četrgadīgo studiju programmu „Psiholoģijas bakalaurs un izglītības psihologs” ar papildus piešķiramu sociālo zinību skolotāja kvalifikāciju, kā arī izveidoja profesionālā bakalaurs studiju programmu „Pirmsskolas skolotājs, bērnu psihologs”¹. Kopš Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas DU ir sniegusi būtisku ieguldījumu psiholoģijas zinātnes attīstībā un augsti kvalificētu speciālistu sagatavošanā.

Profesionālā maģistra studiju programmas (turpmāk tekstā PMSP) “Psiholoģija” izveidi paredz “Daugavpils Universitātes studiju programmu attīstības un konsolidācijas plāns”, ko 2018. gadā ir apstiprinājusi Izglītības un zinātnes ministrija. Studiju programma ir izstrādāta ESF projekta Nr. 8.2.1.0/18/A/019 “*Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē*” ietvaros. Studiju programmas aktualitāti pamato nepieciešamība akadēmiskā maģistra studiju programmu “Psiholoģija” salāgot ar jaunajām Psihologu likuma² prasībām un aktuālo situāciju darba tirgū.

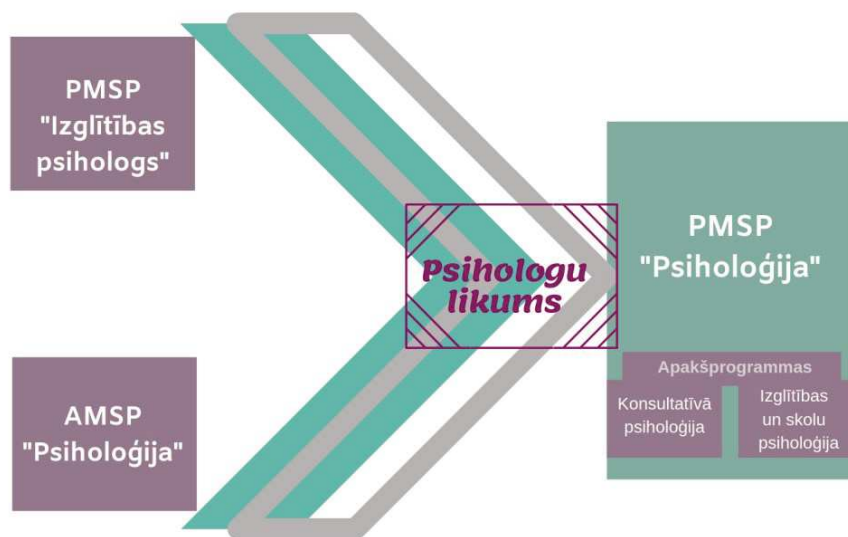
Psihologu likums, kas ir stājies spēkā 2018. gada 1. janvārī, paredz tiesības veikt psihologa profesionālo darbību akreditētas bakalaurs un akreditētas maģistra studiju programmas (no kurām vismaz vienai jābūt profesionālajai studiju programmai) absolventiem, kas ir ieguvuši izglītību vismaz 200 kredītpunktu (KP) apjomā. Līdzšinējais psihologu darbības regulējums paredzēja kopējo izglītības apjomu 240 KP apjomā. Psihologu sertifikāciju Latvijā veic Psihologu sertifikācijas padome (Psihologu likuma 7. pants).

DU laika periodā kopš 2003./2004. studiju gada tiek īstenota akreditētā akadēmiskā bakalaurs studiju programma „Psiholoģija” (43310) 120 KP apjomā, kā arī divas maģistra līmeņa studiju programmas: akadēmiskā maģistra studiju programma “Psiholoģija” (45310) 80 KP

¹ Vorobjovs, A., Ruža, A. & Dombrovskis, V. Psiholoģijas studiju programmas un ievērojamākie mācībspēki: Daugavpils Universitāte. *Psiholoģija Latvijā: psihologi, izglītība, profesionālā darbība*. (sast.) K. Martinsone. Rīga: Izdevniecība RaKa, 2012, 170–202. lpp.

² <https://likumi.lv/doc.php?id=290115> [pārlūkots 07.12.2018.]

apjomā un profesionālā maģistra studiju programma “Izglītības psihologs” (47310) 120 KP apjomā. Pēc studiju programmu pārveides psihologa profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nepieciešamās kompetences būs iespējams iegūt, absolvējot akadēmiskā bakalaura studiju programmu “Psiholoģija” un profesionālo maģistra studiju programmu “Psiholoģija”. Programmu pārveides funkcionālā būtība ir integrēt divas DU eksistējošās akreditētās maģistra studiju programmas (profesionālā maģistra studiju programma “Izglītības psihologs” un akadēmiskā studiju programma “Psiholoģija”) vienā profesionālā maģistra studiju programmā, atbilstoši jaunajam Psihologu likumam un psihologa profesionālā standarta ³prasībām.

1. attēls. PMSP “Psiholoģija” izveide

Programmas izveides galvenais priekšnosacījums ir darba devēju pieprasījums rast iespēju Austrumlatvijas reģionā nodrošināt augsta līmeņa Eiropas standartiem un Psihologu likumam atbilstošas profesionālās studijas psiholoģijā, tādējādi nodrošinot reģionu ar konkurētspējīgiem speciālistiem psiholoģijas jomā, kas varētu strādāt dažādās valsts un pašvaldību iestādēs, ES fondu finansētajos projektos, piem., Nodarbinātības valsts aģentūras “Atbalsts ilgstošajiem bezdarbniekiem” (ESF projekts „Atbalsts ilgstošajiem bezdarbniekiem” Nr. 9.1.1.2/15/I/001), „Motivācijas programmas darba meklēšanai un mentora (sociālā mentora) pakalpojumu iegāde”, „Konsultācijas darba devējiem par bezdarbnieku ar invaliditāti nodarbināšanu”, ESF projekta IKVD Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.4. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus”

³ <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf> [pārlūkots 17.09.2019]

projektā “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”, valsts policijas iepirkumā “Par psihologu pakalpojumu nodrošināšanu Valsts policijas vajadzībām”, kuros iesaistīti vairāki Sociālās psiholoģijas katedras (turpmāk – SPK) docētāji.

Šobrīd profesionālā maģistra izglītību psiholoģijā pēc bakalaura studijām var iegūt Latvijas Universitātē, Rīgas Stradiņa Universitātē, Baltijas Starptautiskajā akadēmijā un Daugavpils Universitātē. Pašreizējā ekonomiskā situācija Latvijā būtiski ierobežo Austrumlatvijas reģionā dzīvojošo psiholoģijas bakalauru iespējas turpināt studijas Rīgā. Par to liecina studējošo un absolventu aptauju rezultāti, kā arī vairākkārt izteiktie ABSP “Psiholoģija” lūgumi DU SPK vadībai rast iespēju nodrošināt profesionālā maģistra studijas.

2012. gada 20. decembrī tika pieņemts Latvijas Nacionālais attīstības plāns (NAP), kurā ir pasludināts, ka viena no tautsaimniecības attīstības stratēģijām ir izvēlēta resursu defragmentācija un ekonomikas konsolidācija Latvijas attīstības stratēģisko mērķu kontekstā (Latvija 2030, NAP). Stratēģijā ir izvirzītas vairākas savstarpēji saistītas prioritārās jomas: kultūras telpa, cilvēkkapitāls, izglītība, ekonomika, daba, telpiskā attīstība, pārvaldība un sabiedrības līdzdalība.⁴ Tādējādi, arī DU studiju virziena “Psiholoģija” studiju programmu strukturālā konsolidācija ir nepieciešama, lai panāktu studiju procesa izmaksu samazināšanu; otrkārt, konsolidēta studiju programma kļūst pārskatāmāka, vieglāk vadāma un tādēļ efektīvāka, jo optimālāk un racionālāk tiek izmantoti studiju programmas īstenošanai nepieciešamie materiālie un intelektuālie resursi. Tādējādi var apgalvot, ka konsolidēta studiju programma ir viens no konkurētspējīga speciālista radīšanas nosacījumiem. Tajā pašā laikā ar konsolidācijas, optimizācijas un inovāciju rīkiem tiek sekmēta vietējo mācībspēku resursu ilgtspējīga izmantošana.

1.2. Studiju programmas izveides pamatojums, atbilstība attīstības stratēģijai un studiju virzienam

PMSP “Psiholoģija” izstrādei ir vairāki priekšnosacījumi. Latvijas NAP 2014.–2020. gadam kā prioritārais stratēģiskais mērķis ir noteikts *Cilvēka drošumspējas stiprināšana*, lai veicinātu sabiedrības labklājības pieaugumu, tai skaitā apmierinātību ar dzīvi. Tiek uzskatīts, ka mērķis sasniedzams, vispirms, rūpējoties par iedzīvotāju psiholoģisko labklājību, gādājot par garīgo veselību, nodrošinot palīdzību krīzes situācijās, kā arī sniedzot atbalstu psiholoģiskā stresa un risku mazināšanā.

⁴ Kaprāns, M., & Austers, I. *Latvijas sabiedrības, tautsaimniecības un zinātnes attīstībai aktuālie jautājumi, to nākotnes attīstības tendences un iespējas*. Rīga: IZM, 2017.
http://www.izm.gov.lv/images/zinatne/Latvijas_sabiedrības_tautsaimniecības_un_zinatnes_attistībai_aktualie_jautajumi_to_nakotnes_attistības_tendences_un_iespejas.pdf [pārlūkots 11.05.2019.]

Studiju programma izstrādāta, balstoties uz “Daugavpils Universitātes attīstības stratēģiju 2015. – 2020. gadam” <https://du.lv/f/nygkoz0qpoq6w.pdf> 144. lpp. 3.3.2.9. punktā, MK noteikumiem Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, Psihologu likumu (3., 12., 14. pants) un profesionālo standartu⁵, kā arī uz LR MK „Noteikumiem par Latvijas izglītības klasifikāciju” (Nr. 322, 13.06.2017),⁶ un tika apstiprināta DU Senāta sēdē (skat. [1. pielikumā](#)).

Studiju programmas izstrāde balstās uz Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG, 2015) (skat. [8. pielikumā](#)).

Jaunas profesionālās maģistra studiju programmas veidošana atbilst nākotnes izaicinājumiem un balstās uz studiju pētnieciskā darba sinerģiju, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, attīstot viņu spējas un motivējot izglītoties mūža garumā, kas ir saskaņā ar DU attīstības stratēģijas mērķi.

1.3. Studiju programmas mērķis un uzdevumi

Profesionālās maģistra studiju programmas „Psiholoģija” (47313) **mērķis** ir sagatavot speciālistus profesionālajai darbībai izglītības un skolu vai konsultatīvās psiholoģijas jomās, attīstot studējošo teorētiskās zināšanas un veicinot to integrāciju praktiskajā darbībā nepieciešamajās prasmēs un kompetencēs.

Studiju programmas teorētiskie, metodoloģiskie un praktiskās iemaņas attīstošie studiju kursi veicina šādu PMSP “Psiholoģija” **uzdevumu** īstenošanu:

1. Nodrošināt uz nozares zinātņu teorētiskajiem pamatiem balstītas, ar profesijas standartu saskaņotas, psihologu profesionālajai darbībai un mūsdienu Latvijas kontekstam atbilstošas maģistra līmeņa studijas, kas paredz profesionālās kvalifikācijas ieguvu;
2. Sniegt iespēju studējošajiem iegūt psihologa kvalifikāciju, kas sekmētu viņu konkurētspēju mainīgos sociāli ekonomiskajos apstākļos;
3. Nodrošināt iespēju veidot jaunas un pilnveidot esošās psihologa profesionālās prasmes un kompetences, kā arī sagatavot studējošos jaunrades un pētnieciskajam darbam psiholoģijas nozarē;

⁵ <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf> [pārlūkots 17.09.2019.]

⁶ <http://www.nki-latvija.lv/content/files/LKI%20limenu%20aprakstu%20tabula%202017.pdf> [pārlūkots 03.06.2019.]

4. Veicināt psihologa profesionālās ētikas kodeksa izpratni un veidot psihologa profesionālās darbības organizatoriskās kompetences;
5. Veicināt patstāvīgas pašizaugsmes un pašattīstības izpratnes motivāciju un realizēšanu;
6. Iesaistīt studējošos lietīšķajā pētniecībā, lai attīstītu viņu pētnieciskā darba iemaņas un prasmes, un sagatavotu turpmākajām studijām doktora studiju programmās Latvijā un ārvalstīs.

Studiju programmas mērķis un uzdevumi atbilst DU izvirzītajiem mērķiem (skat. DU attīstības stratēģiju 2015.–2020. gadam⁷) un DU studiju virziena „Psiholoģija” attīstības plānam (skat. virziena pašnovērtējuma ziņojumu par 2016./2017. studiju gadu https://du.lv/wp-content/uploads/2018/01/DU_Psihologija_2016_2017.pdf, 104. lpp.), kurā kā viena no aktuālākajām attīstības perspektīvām ir iezīmēta profesionālo studiju programmu izveidošana, kas balstās uz Psihologu likumā noteiktajām prioritātēm attiecībā uz psihologa profesionālo darbību, atbilstoši sniedzot absolventiem iespējas paaugstināt savu konkurētspēju darba tirgū un piedāvānot profesionālo psiholoģisko pakalpojumu jomā.

Studiju programmas mērķu un uzdevumu sasniedzamību nosaka studiju programmas saturs un organizācija, savukārt, pārbaudāmība atspoguļojas studiju rezultātos, kas ir formulēti kā iegūstamās zināšanas, prasmes un kompetences.

1.4. Studiju rezultāti

Profesionālā maģistra studiju programmā „Psiholoģija” sasniedzamie studiju rezultāti (skat. [14. pielikumā](#)) ir balstīti uz šādiem normatīvajiem aktiem:

1. Psihologa profesijas standartu⁸ (apstiprināts 2019. gada 12. jūnija sēdē, protokols Nr. 4.);
2. MK 2017. gada 23. maija noteikumiem Nr. 264 “Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām”;
3. MK noteikumiem Nr. 322 „[Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju](#)”⁹ (13.06.2017). Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra ir piesaistīta Eiropas kvalifikāciju

⁷ https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam.pdf [pārlūkots 22.05.2019.]

⁸ <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf> [pārlūkots 17.09.2019.]

⁹ <https://likumi.lv/doc.php?id=291524> [pārlūkots 22.05.2019.]

ietvarstruktūrai – Eiropas Padomes 2017.gada 22. maija ieteikums par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru mūžizglītībai.

Zināšanas

1. Demonstrē padziļinātas zināšanas un izpratni par jaunākajām teorētiskajām atziņām psiholoģijā un to radošas izmantošanas iespējām profesionālajā praksē, kā arī darboties radniecīgajās jomās;
2. Izprot, apraksta un definē psiholoģiskās darbības principus, īslaicīgos un ilgtermiņa mērķus, ierobežojumus, uzdevumus, psiholoģiskās problēmas, psiholoģiskās konsultēšanas metožu un paņēmieni izmantošanas iespējas individuālajā un grupu konsultēšanā;
3. Pārzina un izprot psihologa darbības tiesisko regulējumu, ētiskās normas un principus, brīvi orientējas psihologu ētikas kodeksā.

Prasmes

1. Patstāvīgi izmantot psiholoģijas zinātnes teorijas un metodes problēmu risināšanā, lai veiktu psihologa pētniecisko un profesionālo darbību;
2. Diskutēt par sarežģītiem un sistēmiskiem psiholoģijas zinātnes nozares un profesionālās jomas aspektiem ar citiem speciālistiem un radniecīgu profesiju pārstāvjiem;
3. Patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju, uzņemties atbildību par personāla grupu darba rezultātiem un to analīzi.

Kompetences

1. Spēj patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas, pamatot lēmumus un nepieciešamības gadījumā veikt papildu analīzi.
2. Spēj integrēt psiholoģijai radniecisko jomu zināšanas profesionālajā darbībā, spēj sniegt ieguldījumu jaunu zināšanu un profesionālās darbības metožu izveidē un attīstībā.

PMSP “Psiholoģija” nodrošinās valsts ekonomiskajām un sociālajām vajadzībām atbilstošu, kā arī ar Latvijas un ES standartiem saskaņotu profesionālu psihologu sagatavošanu (skat. [18. pielikumā](#)).

Programma nodrošina tādu speciālistu sagatavošanu, kas pilnībā atbilst minētajiem normatīvajiem aktiem, līdz ar to tiek nodrošināti profesionālās darbības tiesiskie un ētiskie aspekti un augstas kvalitātes psihologa pakalpojumi, kas atbilst izvēlētajai specializācijai.

PMSP “Psiholoģija” izstrādāta un apstiprināta studiju virziena “Psiholoģija” padomē un atbilst DU attīstības stratēģijai, studiju virziena attīstības stratēģijai un mērķiem. PMSP “Psiholoģija” izstrādē projekta ietvaros piedalījās augsti kvalificēti speciālisti psiholoģijas jomā:

projekta vadītājs, koordinators, programmas direktors, atbildīgie par programmas satura izstrādi un ieviešanu, satura izstrādes eksperti, nozares eksperti (darba devēji), ārējie eksperti (tiks piesaistīti studiju programmas aprobācijas laikā). Studiju programmas izstrādes laikā tika ņemts vērā sabiedrības un darba devēju pieprasījums, jaunākie Latvijas (Psihologu likums) un Eiropas Savienības (Eiropas Psihologu asociāciju federācijas (*European Federation of Psychologists Associations – EFPA*)) ieteikumi psihologa diploma iegūšanai.

Studiju programmu absolvējis speciālists ir apguvis psihologa profesijas standartā¹⁰ noteiktās zināšanas, prasmes un kompetences, kuras ir nepieciešamas psihologa profesionālo pienākumu un uzdevumu veikšanai:

- 1. Indivīdu, grupu un organizāciju, psiholoģiskajai novērtēšanai (izpētei), izmantojot zinātniski pamatotas metodes.** (Klientu vajadzību un problēmu identificēšana psiholoģiskās izpētes procesa uzsākšanai atbilstoši klienta pieprasījumam/pasūtījumam; psiholoģiskās izpētes mērķa izvirzīšana; psiholoģiskās izpētes procesa plānošana; piemērotāko izpētes metožu izvēle; izpētes īstenošana saskaņā ar izpētes plānu; izpētes laikā gūtās informācijas analīze un integrācija; secinājumu formulēšana; psihologa atzinuma sagatavošana saskaņā ar izpētes mērķiem un rezultātiem; atgriezeniskās saiknes sniegšana klientam par veikto izpēti; izpētes procesa izvērtēšana; sadarbības pārskata un citu dokumentu sagatavošana, kuri ir nepieciešami un svarīgi klienta problēmu risināšanā saistībā ar indivīda, grupas vai organizācijas psiholoģisko izpēti (novērtēšanu)).
- 2. Indivīdu, grupu vai organizāciju psiholoģiskajai konsultēšanai, izmantojot zinātniski pamatotas metodes.** (Klienta vajadzību un problēmu noteikšana psiholoģiskās konsultēšanas procesa uzsākšanai; klienta un psihologa savstarpēja vienošanās par psiholoģiskās konsultēšanas mērķiem un nosacījumiem; attiecīgās psiholoģiskās konsultēšanas stratēģijas izvēle; psiholoģiskās konsultēšanas īstenošana un izvēlētās konsultēšanas stratēģijas atbilstības konsultēšanas mērķim pārbaude; īstenotās psiholoģiskās konsultēšanas atgriezeniskās saiknes sniegšana klientam; psiholoģiskās konsultēšanas beigšana un psiholoģiskās konsultēšanas procesa izvērtēšana; sadarbības pārskata un citu dokumentu, kuri ir nozīmīgi klienta problēmu risināšanā saistībā ar psiholoģisko konsultēšanu individuāli, grupā vai organizācijā sagatavošana).
- 3. Psiholoģiskās palīdzības īstenošanai indivīdiem, grupām un organizācijām, izmantojot zinātniski pamatotas metodes (krīzes interence, pašpalīdzības prasmju/iemaņu attīstības**

¹⁰ <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf> [pārlūkots 17.09.2019.]

treniņi, u.c.). (Kontakta nodibināšana ar klientu psiholoģiskās palīdzības sniegšanas procesa uzsākšanai; klienta vajadzību un problēmu loka definēšana; psiholoģiskās palīdzības sniegšanas mērķa izvirzīšana un izvirzītajam mērķim piemērotu psiholoģiskās palīdzības sniegšanas metožu izvēle; psiholoģiskās palīdzības sniegšanas plāna izstrāde; psiholoģiskās palīdzības sniegšana atbilstoši izstrādātajam psiholoģiskās palīdzības sniegšanas plānam; atgriezeniskās saiknes sniegšana klientam un psiholoģiskās palīdzības procesa (sniegšanas) beigšana; psiholoģiskās palīdzības sniegšanas procesa rezultātu izvērtēšana; sadarbības pārskata un citu nozīmīgu klienta problēmu risināšanā dokumentu sagatavošana).

- 4. Zinātnisko pētījumu veikšanai, izmantojot zinātniski pamatotas metodes.** (Pētījuma problēmas vai pētījuma tēmas identificēšana; esošās zinātniskās literatūras par pētāmo problēmu vai tēmu analīze; pētījuma jautājuma vai hipotēzes izvirzīšana; pētījuma plānošana; pētījuma izlases un pētījuma metožu noteikšana; pētījuma datu vākšana, analīze; pētījuma rezultātu interpretācija; secinājumu formulēšana; pētījuma rezultātu praktiskās pielietojamības izvērtēšana un pētījuma rezultātu prezentēšana.)
- 5. Sadarbībai ar savas un citu profesiju pārstāvjiem klienta problēmu risināšanā.** (Sadarbības veidošana ar savas un citu profesiju pārstāvjiem klienta problēmu risināšanai, iekļaujoties multiprofesionālā un starpdisciplinārā komandas darbā; savas un citu profesiju pārstāvju informēšana par savu profesionālo darbību, tās mērķiem un uzdevumiem, iespējām un ierobežojumiem).
- 6. Psihologa profesionālās ētikas normu un Latvijas republikas normatīvo aktu ievērošanai.** (Psihologu ētikas kodeksa un Latvijas republikas normatīvo ievērošana; profesionālo ētikas dilemmu identificēšana un risināšana).

1.5. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums

PMSP “Psiholoģija” izstrādes procesā notika DU docētāju, praktizējošu psihologu, prakses devēju un programmas absolventu – darba devēju regulāra aptaujāšana, diskusijas un viedokļu apmaiņa. Izstrādājot PMSP “Psiholoģija”, tika ņemti vērā AMSP “Psiholoģija” un PMSP “Izglītības psihologs” studējošo, absolventu un darba devēju anketās izteiktie viedokļi un ieteikumi. Studiju virziena “Psiholoģija” padomes sēdēs, kurās piedalījās studējošo un darba devēju pārstāvi, atbilstoši tautsaimniecības attīstības tendencēm un darba tirgus vajadzībām tika modelēts programmas saturs. Sekojot mūsdienu psiholoģijas zinātnes attīstības tendencēm Latvijā un Eiropas Savienībā, – piedaloties starptautiskajās konferencēs, kongresos, semināros, profesionālās kompetences pilnveidē ERASMUS+ projekta ietvaros iegūtā pieredze tika integrēta izstrādātās programmas struktūrā un saturā.

Atbildīgais par studiju virzienu un studiju programmu direktori koordinēja sadarbību ar psiholoģijas nozaru speciālistiem un profesionālo asociāciju pārstāvjiem, iesaistot tos studiju virziena padomē, kā arī tiek paredzēts iesaistīt darba devēju vai profesionālo organizāciju pārstāvjus maģistra darbu aizstāvēšanas komisiju darbā un prakses nodrošināšanā.

Studiju programmā ir ievērota augstākās profesionālās izglītības studiju programmas specifika, tās orientācija uz studējošo apgūto zināšanu nepārtrauktu nostiprināšanu praktiskajās nodarbībās, patstāvīgajā darbā un praksē.

Profesionālā prakse ļauj pārbaudīt un pilnveidot apgūtās zināšanas, prasmes un kompetences darba reālajos apstākļos, kā arī iegūt jaunas praktiskās iemaņas.

Programmas saturs veicina profesionālās kompetences pilnveidi atbilstoši Lisabonas stratēģijas nostādnēm un ieteikumiem, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam uzstādījumiem, Latvijas sabiedrības prasībām un nodrošina programmas absolventu konkurētspēju darba tirgū.

1.6. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

DU PMSP “Psiholoģija” balstās uz pamatprincipiem, kas tiek ievēroti Eiropas universitātēs, kurās īsteno līdzīgas profesionālās maģistra studiju programmas ar mērķi nodrošināt ar ES standartiem saskaņotu profesionālu psihologu sagatavošanu.

Latvija līdztekus citām valstīm sakārto profesionālo psihologu darbību, nodrošinot noteiktas prasības speciālistiem, to sagatavotības pakāpei, darbības tiesiskiem aspektiem, tādējādi kontrolējot un nodrošinot psihologu pakalpojumu kvalitāti, ko apliecina Informatīvais ziņojums „Par psihologu profesionālās darbības regulējuma nepieciešamību”.

Vairums pasaules valstīs psihologa profesija ir reglamentēta, tostarp, Beļģijā, Apvienotajā Karalistē, Nīderlandē, Somijā, Vācijā, Zviedrijā, taču, neraugoties uz to, ka visas tās ir Eiropas Savienības dalībvalstis, reglamentācijas veids ir visai atšķirīgs.

Piemēram, Lietuvā psihologa profesija “dzīvo” autonomi – valsts regulē tikai psihologa izglītības iegūšanas sistēmu. Pašu profesionālo darbību regulē Lietuvas Psihologu asociācija – nosaka tālākizglītības virzību un koordinē kvalifikācijas pilnveidošanu, seko profesionālās ētikas kodeksa ievērošanai un tml. Psihologu asociācijā strādā vairākas komisijas, kā arī specializācijas jomu komitejas, sadarbībā ar Eiropas Psihologu asociāciju federāciju (*European Federation of Psychologists' Associations* – EFPA) tiek gatavota *EuroPsy* sertifikātu izsniegšana. Īpaša uzmanība tiek pievērsta skolu psihologiem, jo tā ir vienīgā regulētā psihologu profesionālā

specializācija, kas nozīmē, ka par psihologu var strādāt persona ar atbilstošu vai noteiktā kārtībā pielīdzināto augstāko izglītību.

Savukārt Nīderlandē Profesionālo psihologu asociācija piešķir tiesības strādāt psihologa profesijā personai tikai ar maģistra grādu pēc viena gada praktiskās darba pieredzes.

Taču vairumā valstu, kur psihologs ir reglamentēta profesija, ierobežojumus nosaka speciāli izstrādātais likums.

Savdabīgs regulācijas mehānisms ir izvēlēts Beļģijā un Somijā – tur ir izveidots praktizējošo psihologu reģistrs. Abās valstīs minēto reģistru uztur un par regulāciju atbild valsts iestādes. Beļģijā ir noteikta prasība pret psiholoģijas izglītību – psihologa profesija ir apgūta augstskolā ne mazāk kā 5 gadu studijās. Savukārt Somijā ir prasība, lai praktizējošais psihologs apgūst studiju programmu vismaz 330 kredītpunktu apjomā.

Cits reglamentācijas modelis attīstījies Vācijā un Zviedrijā. Šajās valstīs arī ir prasība pret speciālista izglītību – lai kļūtu par psihologu, ir jāapgūst vismaz 5 gadu studijas psiholoģijā. Zviedrijā tiek izvirzīta papildus prasība – viena gada praktizējoša darba pieredze supervizora uzraudzībā. Abās valstīs pēc 1,5 gada vai arī 3 gadus papildus apmācības diplomēts psihologs ir tiesīgs kārtot eksāmenu psihologa–psihoterapeita kvalifikācijas iegūšanai.

Trešajās valstīs, piemēram, Austrālijā un Jaunzēlandē psihologa profesiju reglamentē Veselības pakalpojumu sniedzēju likums, kurā ir noteikts, ka par psihologu var strādāt persona ar vismaz četru gadu garumā apgūto augstāko izglītību pamatstudiju programmā un ir apguvusi divu gadu maģistra studijas psiholoģijā, vai arī vismaz divus gadus veikusi praktizējošu darbību supervizora uzraudzībā. Šajās valstīs psihologu reģistrāciju pārrauga un sertifikāciju organizē Psihologu padome.¹¹

Ņemot vērā nozares attīstības tendences Eiropas Savienības valstīs un pasaulē, DU psiholoģijas maģistra studiju programma izstrādes posmā tika salīdzināta ar līdzīgām studiju programmām Klaipēdas Universitātē (Lietuva) un Vīnes Vebstera Privātajā Universitātē (Austrija) (skat. [15. pielikumā](#)).

1.7. Studiju programmas attīstības perspektīvu raksturojums un analīze

Vērtējot ārējo faktoru attīstības virzienu un dinamiku, programmas vadība veica SVID analīzi un iezīmēja studiju programmas stiprās puses, vājās puses, iespējas un potenciālos draudus programmas īstenošanā, lai prognozētu programmas turpmāko attīstību un nodrošinātu tās pilnveidošanu.

¹¹ Informatīvais ziņojums „Par psihologu profesionālās darbības regulējuma nepieciešamību” http://www.pk.gov.lv/sites/default/files/images-legacy/petijumi/PKCZin_20140211_psi.pdf [pārlūkots 08.06.2019.]

1.8. PMSP „Psihologija” SVID analīze

STIPRĀS

- Programma nodrošina augstas kvalitātes profesionālo izglītību psiholoģijā;
- Mūsdienīga materiāli tehniskā bāze;
- Docētāji ir izstrādājuši studiju programmai atbilstošus mācību metodiskos materiālus, tai skaitā *Moodle*;
- Programmā iesaistīto docētāju pastāvīgas zinātniskās un profesionālās pilnveides aktivitātes;
- Iespēja apgūt mūsdienīgos pētījumus un teorijās balstītas zināšanas un integrēt tās praksē;
- Daudzveidīgu prakses vietu nodrošināšana;
- Studējošo iesaistīšana zinātnes pārneses aktivitātēs, programmas kvalitātes novērtēšanā un satura pilnveidē;
- Studiju un zinātniski pētnieciskā darba integrācija;
- DU ir izveidota atbalsta sistēma zinātniskās pētniecības nodrošināšanai attiecīgās studiju programmas jomā;
- Pastāvīgi tiek atjaunoti DU bibliotēkas resursi psiholoģijas jomā.

VĀJĀS

- Nepietiekams psihologa profesijas prestižs un nepietiekama izpratne par pakalpojuma nepieciešamību sabiedrībā;
- Nepietiekams ārvalstu akadēmiskā personāla skaits;
- Mācībspēkiem ir salīdzinoši neliela pieredze starptautisku pētniecības grantu piesaistē;
- Nepietiekamais atalgojums, kas kavē augsti kvalificētu docētāju piesaisti no Latvijas un ārvalstu AII;
- Nepietiekama studējošo iniciatīva iesaistīties starptautiskās sadarbības un mobilitātes pasākumos;
- Daļai studiju programmas potenciālo studējošo ir nepietiekamas svešvalodu zināšanas, lai strādātu ar starptautiskajām datu bāzēm.

IESPĒJAS

- Programma novērsīs kvalificētu psihologu ar Psihologu likumā noteiktajām normām atbilstošu izglītību trūkumu;
- Studiju virziena padomē regulāri tiek apspriestas aktualitātes studiju jomā un svarīgākās attīstības tendences pasaulē, kas tiek integrētas studiju kursu saturā;
- ES finanšu instrumentu un struktūrfondu līdzekļu piesaistīšana studiju vides un kvalitātes paaugstināšanai;
- Sadarbības paplašināšana ar citām Latvijas un ārvalstu augstskolām kopēju projektu un pieredzes apmaiņas programmu īstenošanā;
- Iekārtotas telpas ar specializētu aprīkojumu konsultatīvā darba iemaņu apguvei;
- Regulāra docētāju profesionālo prasmju un zināšanu pilnveidošana, piedaloties semināros un konferencēs;
- Akadēmiskā personāla lielāka iesaiste pētnieciskajos projektos, kopīgu projektu veidošana ar citām AII un profesionālajām organizācijām;
- Kvalifikācijas darbi veicina lietišķo pētījumu izstrādi;
- Starptautiska sadarbība un studentu apmaiņas ar ārvalstu augstskolām (ERASMUS+ un citas) veicināšana;
- Studējošo sadarbības ar praktizējošiem psihologiem veicināšana;
- Sabiedrības informēšana par studiju iespējām, popularizējot esošo studiju programmu, konferenču, semināru organizēšana studiju programmas atpazīstamības veicināšanai.

DRAUDI

- Latvijas vidējā atalgojuma un studiju maksas nesabalansētība;
- Akadēmiskā personāla pārslodze liedz pilnvērtīgi piedalīties zinātniskajos projektos, pasākumos un semināros;
- Nepietiekama stažēšanās ārvalstu AII;
- Nepietiekamas svešvalodu zināšanas daļai akadēmiskā personāla;
- Pastāv ierobežotas iespējas akadēmiskā personāla atjaunotnei;
- Potenciālo studējošo skaita samazināšanās valstī;
- Finansiālo līdzekļu trūkuma un studiju un darba savienošanas dēļ studējošie var kavēt studiju pabeigšanu plānotajā laikā;
- Valsts budžeta finansēto studiju vietu skaita trūkums;
- Psiholoģijas zinātne nav iekļauta Latvijas Valsts prioritāro zinātnes nozaru sarakstā
<http://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/2712-valdiba-akcepte-prioritaros-virzienus-zinatne-2018-2021-gadam-2>.

Veicot SVID analīzi, var iezīmēt profesionālās maģistra studiju programmas attīstības galvenos virzienus:

1. Studiju procesa kvalitātes regulāra izvērtēšana un pilnveidošana;
2. Docētāju un programmas studējošo aktīva piedalīšanās iekšējo un ārējo pētniecības grantu un projektu piesaistīšanā;
3. Personāla un studējošo pētnieciskās darbības paplašināšana;
4. Jaunu vietējo un starptautisko zinātnisko sakaru dibināšana;
5. Jauno mācībspēku zināšanu pilnveidošana doktorantūrā;
6. Reģionālo un starptautisko zinātnisko konferenču organizēšana;
7. Sistemātiska bibliotēkas resursu papildināšana ar jaunāko mācību un zinātnisko literatūru, periodiku;
8. Mācībspēku un maģistrantu piedalīšanās starptautiskajās konferencēs un kvalifikācijas celšanas semināros;
9. Psiholoģijas pētījumu laboratorijas izveidošana;
10. Programmas docētāju profesionālo pilnveidi veicinoša piedalīšanās sadarbības projektos;
11. Programmā iesaistīto docētāju radošo atvaļinājumu izmantošana.

Pēc SVID analīzes var secināt, ka DU PMSP “Psiholoģija” stiprās puses ir pārsvarā par vajajām pusēm un vājās puses var tikt novērstas vai samazinātas, īstenojot studiju programmas attīstības pasākumus (piemēram, intensificējot starptautisko sadarbību pētniecības jomā, regulāri pilnveidojot studiju saturu atbilstoši tautsaimniecības vajadzībām), kas liecina gan par šīs programmas nepieciešamību, gan arī nākotnes perspektīvām. Analīzē uzskaitīto iespēju ir vairāk nekā iespējamo draudu, tādējādi ārējās vides ietekme ir vērtējama pozitīvi. Turklāt darba pieredze studiju virziena “Psiholoģija” attīstībā un studējošo aptaujas rāda, ka studiju programma studējošo vidū ir aktuāla, tajā izmantotās studiju formas ir mūsdienīgas un nozīmīgas, ar plašām attīstības iespējām. Strādājot pie programmas galveno attīstības virzienu īstenošanas, tiks panākts profesionālā maģistra studiju programmas ilgtspējīgums.

Studiju programma un studiju virziens tiek regulāri pārskatīti, pilnveidoti atbilstoši aktuālajām likumdošanas prasībām un salāgoti ar pieprasījumu darba tirgū, studiju satura izvērtēšanā iesaistot darba devējus.

II Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju programmas īstenošanai nepieciešamās studiju bāzes novērtējums

Studiju process DU tiek organizēts saskaņā ar Augstskolu likumu¹², Ministru kabineta noteikumiem Nr. 512 MK „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (26.08.2014.)¹³, DU Satversmi, Nolikumu par studijām DU¹⁴, u.c. normatīvajiem dokumentiem, kuri ir spēkā Latvijas Republikā, kā arī atbilstoši DU Senātā pieņemtajiem studijas reglamentējošajiem dokumentiem. Imatrikulācija notiek saskaņā ar DU Uzņemšanas noteikumiem, kurus ik gadu apstiprina DU Senāts.

Daugavpils Universitātē PMSP “Psiholoģija” tiek īstenota Sociālo zinātņu fakultātes (turpmāk – SZF) SPK sadarbībā ar Izglītības un vadības fakultāti, Humanitāro un sociālo zinātņu institūta Sociālo pētījumu centru un citām DU struktūrvienībām. Studiju programmas kopējo vadību nodrošina DU Studiju padome, konkrēto jautājumu risināšana ir SZF Domes un SPK pārziņā. Programmu īsteno augsti kvalificēts akadēmiskais personāls. Studiju programmu vada studiju programmas direktors, kura kompetencē ir pārraudzīt studiju programmu, uzraudzīt tās kvalitāti un veicināt attīstību. Studiju programmas direktors sadarbojas ar citu programmu direktoriem un akadēmisko personālu, lai nodrošinātu studiju satura starpdisciplinartāti.

Studiju programmas nodrošināšanā iesaistītais palīgpersonāls ir SPK lietvedības sekretāre un SZF lietvede, kuru uzdevumi ir palīdzēt katedras vadītājam un programmas direktoram pārraudzīt darba organizācijas jautājumus, organizēt katedras apmeklētāju pieņemšanu un sniegt nepieciešamo informāciju, palīdzēt studiju programmā iesaistītajiem docētājiem nodrošināt studējošos ar nepieciešamajiem metodiskajiem materiāliem, sagatavot diplomus un diplomu pielikumus, nodrošināt studējošajiem informācijas apriti, fiksēt studējošo studiju rezultātus u.c.

2.2. Sadarbība ar citām DU struktūrvienībām

SZF SPK ir profilējošā PMSP „Psiholoģija” struktūrvienība, kas šo programmu īsteno sadarbībā ar DU Izglītības un vadības fakultātes (IVF) Pedagoģijas un pedagoģiskās psiholoģijas katedru, Humanitāro un sociālo zinātņu institūta (HSZI) Sociālo pētījumu centru, Ilgtspējīgas izglītības centru, Tehnoloģiju pārneses kontaktpunktu, Karjeras un iniciatīvu atbalsta centru un citām DU struktūrvienībām. SZF SPK koordinē ar studijām saistīto darbu, veicina atgriezenisko saikni starp docētājiem un studējošajiem. Prakses un zinātnes sinerģiju nodrošina SZF SPK

¹² <https://likumi.lv/doc.php?id=37967> [pārlūkots 17.06.2019.]

¹³ <https://likumi.lv/doc.php?id=268761> [pārlūkots 17.06.2019.]

¹⁴ https://du.lv/wp-content/uploads/2019/01/NOLIKUMS_PAR_STUDIJAM_DU_2018.docx [pārlūkots 17.06.2019.]

sadarbība ar HSZI Sociālo pētījumu centru un citiem DU zinātniskajiem centriem. Sadarbības ietvaros notiek maģistra darbu, lietišķo pētījumu, patstāvīgo darbu izstrāde, īstenojot starpdisciplināra (psiholoģijas, ekonomikas, socioloģijas, tiesību zinātņu) rakstura pētījumus, piedaloties SZF un HSZI organizētajā starptautiskajā zinātniskajā konferencē *Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai*, publicējot pētījuma rezultātus starptautiskās datu bāzēs citējamā zinātniskajā žurnālā *Sociālo zinātņu vēstnesis*.

2.3. Informatīvās un metodiskās bāzes (e-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas utt.) novērtējums, t.sk. izmantošana studiju procesa nodrošināšanā

DU PMSP „Psiholoģija” īstenošanu nodrošina šāda infrastruktūra: instrumenti un aprīkojums (studiju un pētniecības materiālu sagatavošanai, kombinēšanai, integrācijai, vizualizācijai un izplatīšanai), informācijas tīkli (internets, iekštīkls, *Moodle*), datu bāzes (bibliotēkas tīkls, DU pētniecības centru datu bāzes, bezmaksas piekļuve datu bāzēm (grāmatu resursu datu bāze), materiāli (izpētes materiāli, zinātniskās publikācijas, tostarp *Web of Science* un *Scopus* publikācijas, arhīvi), pakalpojumi (administratīvie, finanšu, IT un tīklu atbalsta pakalpojumi, piekļuve oficiālās statistikas datiem), datorizētas lietojumprogrammas un programmatūra (*Standart Office*, *SPSS*, *GIS*, datu vizualizācijas tiešsaistes rīki un programmatūra, tiešsaistes saziņas līdzekļi), kas ļauj veikt pētījumus dažādos posmos un nodrošina elastīgu un studentorientētu vidi.

2.3.1. E-studiju vide, vadlīnijas, metodikas, rokasgrāmatas

E-studiju vide PMSP „Psiholoģija” tiek piedāvāta, pamatojoties uz to, ka vairums studēt gribētāju ir citu Latvijas pilsētu un novadu iedzīvotāji. Tādējādi studiju process daļēji balstās uz vairākiem e-studiju vides principiem, t.sk. uz izglītības individualizāciju un pieejamību, kas tiek nodrošināta kā studējošo patstāvīgais darbs. Tiek izmantotas e-studiju videi piemērotas mācību organizācijas formas un metodes. Viens no e-studiju vides principiem ir mācību satura tematiskā strukturēšana un adaptēšana PMSP "Psiholoģija" ietvaros atbilstoši e-studiju vides specifikai ciešā saistībā ar studiju plānu un studiju kursu saturu, t.sk. plānotajām ieskaitēm. DU ir attīstīta e-studiju vide (*Moodle*), kā arī tiešās komunikācijas nodrošināšanas rezultātā (e-pasts, konsultācijas) ir pieejama metodiskā un / vai zinātniskā informācija katrā studiju kursā.

DU docētāji sistemātiski izmanto e-studiju vidi *Moodle* (<https://estudijas.du.lv/>) un ievieto tajā studiju materiālus, t.sk. arī video ierakstus ar patstāvīgām studijām nepieciešamo studiju vielu. Vienlaikus ar e-studiju starpniecību tiek mazināts studējošo atbiruma risks tādos gadījumos, ja nav iespējas pilnībā apmeklēt visus studiju kursus darba vai veselības stāvokļa dēļ. E-studiju

vides aktivizēšana ir nozīmīgs solis studējošo kritiskās masas uzturēšanā, tādējādi nodrošinot speciālistu sagatavošanu ne tikai Austrumlatvijas reģionam, ko pārstāv lielākā daļa DU studējošo, bet arī citiem Latvijas reģioniem un ārvalstīm.

Studiju kursu ietvaros docētāji nodrošina mājas darbu un kontroldarbu sūtīšanu pa e-pastu vai pievieno tos tiešsaistē *Moodle*. Studējošie saņem darbu novērtējumus un recenzijas pa e-pastu, viņiem ir iespēja izmantot bibliotēkas un interneta resursus. Integrējot daudzveidīgus mūsdienīgus IT risinājumus (e-pasts, *Moodle*, *Skype*, *Facebook*), programmā tiks piedāvāti elastīgāki nosacījumi e-studijām.

E-studiju vide *Moodle* ir sinhronizēta ar DU informatīvo sistēmu *DUIS*, kas atvieglo studējošo piekļuvi e-studiju vidē veidotiem studiju kursiem bez papildu reģistrēšanās. SKNC regulāri organizē profesionālās pilnveides kursus docētājiem „Studiju kursu veidošana e-studiju vidē *Moodle*”, kā arī nodrošina individuālās konsultācijas. Studējošie tehnisko atbalstu var saņemt Studējošo servisa centrā un fakultāšu dekanātos.

E-studiju vidē *Moodle* docētāji var ievietot arī savas lekcijas video formātā. Video lekciju filmēšanas procesu īsteno Informātikas katedras Multimediju centrs un Informācijas tehnoloģiju centrs. DU, Parādes ielā 1a, 130. auditorijā ir pieejams mūsdienīgs aprīkojums, kas ļauj veidot mācību, informatīvos un reklāmas videomateriālus, kā arī nodrošina konferenču tiešās translācijas interneta vidē. Video lekcijas tiek glabātas DU serverī un ir pieejamas *Moodle* vidē katrā atbilstošajā studiju kursā. PMSP "Psiholoģija" studijuursos ir uzsākta video lekciju veidošana. Projekta ietvaros tiks izstrādāti metodiskie materiāli studējošo atbalstam un turpināsies darbs šo materiālu pilnveidē un papildināšanā.

DU SZF ir pieejams studiju programmas realizēšanai nepieciešamais metodiskais nodrošinājums: metodiskie materiāli noslēguma darba izstrādei latviešu valodā¹⁵ un angļu valodā¹⁶, profesionālās prakses nolikums. DU darbojas informatīvā sistēma *DUIS*, kurā tiek ievadīti visu studiju kursu apraksti, pieejams nodarbību saraksts, un studējošais savā profilā var redzēt savas sekmes un individuālos rīkojumus, kas saistīti ar studiju procesu.

Struktūrvienībās ir pieejami, diplomdarbi un prakses atskaišu paraugi, kā arī daudzveidīgi materiāli (monogrāfijas, metodiskie norādījumi, mācību līdzekļi) šo darbu izstrādes atbalstam. Lekciju prezentācijas, kursu apraksti un uzdevumi, kā arī dažādas rokasgrāmatas u.c. informatīvie materiāli ir izvietoti DU e-studiju vidē *Moodle*. Studijām nepieciešamo materiālu pieejamība tīmeklī nodrošina efektīvu studiju procesu.

¹⁵ https://du.lv/wp-content/uploads/2019/04/metodiskie_noradijumi_zinatniska_-_darba_izstradei_psihologija_SZF.pdf [pārlūkots 11.08.2019.]

¹⁶ https://du.lv/wp-content/uploads/2019/10/METHODOLOGICAL-INSTRUCTIONS_psychology.pdf [pārlūkots 11.08.2019.]

2.3.2. Bibliotēka un datu bāzu resursi

Bibliotēka studējošajiem nodrošina pieeju kvalitatīvai un studiju jomai atbilstošai informācijai, studiju un pētniecības nolūkiem piedāvājot bibliotēkas krājumā esošos informācijas resursus, kā arī pasūtot informācijas resursus no citām bibliotēkām. DU bibliotēka ir atvērta 9 stundas dienā, 45 stundas nedēļā. Lasītava atvērta darba dienās no plkst. 9.00 līdz 20.30, sestdienās – no plkst. 10.00 līdz 17.00, bibliogrāfijas un informācijas sektors atvērts darba dienās no plkst. 9.00 līdz 17.00. Grāmatas var nodot arī ārpus bibliotēkas darba laika, izmantojot grāmatu nodošanas iekārtas pie mācību korpusiem Vienības ielā 13 un Parādes ielā 1.

Bibliotēkas telpu kopplatība ir 1000 m², t. sk. lietotāju apkalpošanas telpas – 400 m². Studējošo rīcībā ir brīvpieejas lasītava 60 vietām, abonements, Bibliogrāfijas un informācijas sektors, 20 datori, 3 multifunkcionālas iekārtas, 2 kopētāji, 2 printeri, internets, t.sk. piekļuve bezvadu internetam.

Bibliotēka piedāvā šādus pakalpojumus: grāmatu izsniegšana uz mājām; literatūras, datu bāzu, e-katalogu <https://biblio.du.lv/Alise/lv/home.aspx> u.c. resursu izmantošana lasītavās; grāmatu elektroniskā pasūtīšana un rezervēšana ņemšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšana; datoru un interneta izmantošana; *EBSCO*, *Science Direct* un *Scopus* datu bāzu attālināta izmantošana; DU izstrādāto noslēguma darbu attālināta izmantošana; konsultācijas informācijas meklēšanā e-katalogos un datu bāzēs; starpbibliotēku abonementa pakalpojumi; studējošo apmācība darbam ar e-katalogiem un datu bāzēm; kopēšanas, drukāšanas un skenēšanas pakalpojumi.

Bibliotēkas krājums ir 271 221 eksemplārs, t. sk. 224 819 grāmatas, 32 720 periodiskie izdevumi (368 nosaukumi). DU bibliotēkā pieejamo izdevumu skaits psiholoģijas nozarē – 2266. Studējošajiem pieejamas 9 datubāzes atbilstošajā jomā: *Cambridge University Press* (humanitārās un sociālās zinātnes), *EBSCO* (daudznozaru žurnālu datu bāze, kas sastāv no vairākām pilntekstu un apskatu datu bāzēm); *LETAS* arhīvs(nacionālās ziņu aģentūras resursi), *LETONIKA* (uzziņu un tulkošanas sistēma internetā), *Lursoft* (laikrakstu bibliotēka), *NOZARE.LV* (aktuālā informācija svarīgākajās Latvijas nozarēs), *Science Direct* (daudznozaru datu bāze), *Scopus* (daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datu bāze), *Web of Science* (daudznozaru datu bāze).

Bibliotēkas krājuma papildināšana un datu bāzu abonēšana notiek pēc fakultāšu docētāju pieprasījuma. Iesniegumus par grāmatu iepirkšanu regulāri izskata un apstiprina DU Budžeta komisija, tādējādi īstenojot mehānismu jaunāko izdevumu iegādei DU bibliotēkā. Bibliotēka neveic krājuma digitalizāciju, taču bibliotēkas informatīvajā sistēmā tiek augšupielādēti DU

studējošo noslēguma darbi. Bibliotēka regulāri informē fakultātes par jaunāko literatūru, par datu bāzu izmēģinājumiem un abonēšanas iespējām, lai fakultāšu docētāji un studējošie varētu iepazīties ar jauniem piedāvājumiem. Bibliotēkā pieejami programmas nodrošināšanai aktuāli starpdisciplināri zinātniskie izdevumi.

2.4. Informācija par finansiālo bāzi, kas nepieciešama studiju programmas īstenošanai

DU PMSP “Izglītības psihologs” un AMSP “Psiholoģija” paredzētās valsts budžeta finansētās studiju vietas tiks pārvirzītas PMSP “Psiholoģija” studējošajiem. Tāpat studiju programmā tiks uzņemti studējošie par personīgo finansējumu. Studējošajiem ir iespēja pretendēt uz studiju maksas atlaidēm. Plašāk par studiju maksu un atlaidēm – <https://du.lv/studijas/studiju-maksa-un-atlaides/>.

Studiju programmas 1 studiju gadā ir nepieciešami vismaz 9 studējošie, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu.

Studiju programmas izmaksu aprēķins (skat. [21. pielikumā](#)).

2.5. Materiāltehniskās bāzes novērtējums

Studiju procesa nodrošināšana galvenokārt notiks DU studiju korpusā Parādes ielā 1, kur atrodas SZF un ikdienā strādā studiju programmā iesaistītie docētāji. Auditorijas Parādes ielā 1 atbilst studiju procesa vajadzībām, tajās ir uzstādīts nepieciešamais tehniskais aprīkojums (datori, video projektori, multifunkcionālās ierīces). Studiju procesā un patstāvīgo pētniecisko projektu realizēšanā var izmantot: DU *CISCO System Networking Local Academy* datorklasi ar jaunu piekļuves tehnoloģiju; DU Multimediju Centra tehniskos resursus; SZF un IVF datorklases (visiem datoriem ir interneta pieslēgums un ir iespējams izmantot SPSS programmas paketi datu apstrādei); DU Informācijas tehnoloģiju centra tehniskos resursus; kopēšanas iekārtas; vizuālās prezentācijas iekārtas; video filmēšanas, video montēšanas iekārtas, audio iekārtas.

2.6. Infrastruktūra

DU infrastruktūra ļauj pilnībā īstenot studiju programmu. Sadarbībā ar maģistra darba vadītājiem un studiju programmas īstenošanā iesaistīto akadēmisko personālu tiks nodrošināta iespēja padziļināti veikt maģistra darba pētījumus, balstoties uz pieejamajiem zinātniskajiem avotiem DU bibliotēkā, pētniecības centros un SZF SPK, plašāku kontaktu veidošana ar vietējiem pētniekiem un profesionāļiem, iepazīšanās ar veiktajiem pētījumiem un īstenotajiem projektiem. Iekārtotajās studiju auditorijās ir iespējas izmantot internetu, audio, video un projekcijas aparāturu, multimediju ierīces un programmatūru, datorklases studentu vajadzībām. Studiju programmas

materiāli tehniskais un metodiskais nodrošinājums atbilst studiju programmas mērķiem un uzdevumiem.

Studējošie var izmantot dažādas DU telpas: datorklasi, auditorijas konsultācijām, sanāksmēm, bibliotēkas telpas literatūras analīzei, patstāvīgo un pētniecisko darbu sagatavošanai, kā arī speciāli aprīkotas telpas konferenču rīkošanai, studiju un ārpusstudiju aktivitātēm.

DU darbojas datorklases, kas ir nodrošinātas ar psiholoģisko pētījumu metožu apguvei nepieciešamo programmatūru (MS Office, SPSS, GIS, u.c. datu vizualizācijas rīki un lietotnes). SZF rīcībā ir video/datu projektori un grafiskie projektori, kas tiek izmantoti gan datorklasēs, gan arī citās auditorijās lekciju un semināru materiālu demonstrēšanai. DU docētāji arvien aktīvāk iesaistās studiju materiālu sagatavošanā *Moodle* vidē. Studenti ar mācībspēkiem var sazināties, izmantojot e-pastu, *Skype* vai *Moodle* vidi. DU ir pieejamas auditorijas ar sinhronās tulkošanas kabīnēm, kas nepieciešamas vieslekciju nodrošinājumam.

Studējošajiem pieejamajos datoros tiek izmantotas gan standarta biroja programmas, programmatūra darbam ar internetu un informācijas publicēšanai tajā, gan specializētas programmas pētījumu rezultātu apstrādei (piemēram, SPSS). Datoros ir uzstādītas programmas ar multimediju iespējām, kas tiek izmantotas svešvalodas zināšanu uzlabošanai.

2.7. Studiju vides pieejamība

2015. gadā DU noslēdzās projekts „Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana”, ko līdzfinansēja Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF). Projekta ietvaros tika īstenota DU infrastruktūras modernizēšana un pielāgošana personām ar īpašām vajadzībām, tādējādi uzlabojot vides pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem (kustību, redzes, dzirdes traucējumiem). Mācību auditorijas ir pieejamas cilvēkiem ratiņkrēslos – ierīkoti lifti un pacēlājs, likvidēti sliekšņi, piemērots durvju platums. Informācija pieejama vājredzīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem – ierīkoti projicēšanas aparāti, skaņu pastiprinoša aparatūra; tika izveidotas bērnistabas, kas paredzētas studējošajiem jauniešiem – mazuļa pārtīšanai un barošanai, un rotaļistaba – studējošo bērnu nodarbināšanai nodarbību laikā. 2016.gadā nominācijā *Izglītība visiem* DU saņēma Apeirona balvu, kas liecina par universitātes vides pieejamību.

III Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas satura raksturojums

Iespēja studēt divgadīgajā profesionālā maģistra studiju programmā ar iepriekš iegūtu trīsgadīgo akadēmiskā bakalaura izglītību, izvēloties vienu no PMSP “Psiholoģija” apakšvirzieniem (“*Izglītības un skolu psiholoģija*” vai “*Konsultatīvā psiholoģija*”) vai pusotrgadīgajā profesionālajā maģistrantūrā ar iepriekš iegūtu profesionālo bakalaura izglītību, izvēloties vienu no PMSP “Psiholoģija” apakšvirzieniem (“*Izglītības un skolu psiholoģija*” vai “*Konsultatīvā psiholoģija*”) ir būtisks studiju programmas īstenošanas aspekts, jo ņemot vērā maģistra studiju īstenošanas iepriekšējo pieredzi, liela daļa DU SZF psiholoģijas programmas absolventu pēc bakalaura diploma iegūšanas uzsāka studijas citās augstskolās.

PMSP „Psiholoģija” studiju kursus nosaka 2014. gada 26. augusta LR Ministru kabineta noteikumi Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”¹⁷, kā arī Profesijas standarts¹⁸ (2019. gada 12. jūnija sēdē, protokols Nr. 4).

Programmas saturu veido studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares (profesionālās darbības jomas) teorijā un praksē (12 KP), pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībizinību studiju kursi (12 KP) un nozares profesionālās specializācijas apakšprogrammu kursi (*Konsultatīvās psiholoģijas jomā* (10 KP), vai *Izglītības un skolu psiholoģijas jomā* (10 KP)).

Studiju gaitā tiek izstrādāts maģistra darbs, kas tiek aizstāvēts Valsts pārbaudījumu komisijas sēdē, kā arī tiek kārtots integrētais kvalifikācijas pārbaudījums. Sekmīgas studijas un maģistra darba izstrādāšana un aizstāvēšana ir priekšnosacījums maģistra grāda un kvalifikācijas “Psihologs” iegūšanai. Studiju programmas satura un tās īstenošanas loģiskas pēctecības analīzei izstrādāts studiju programmas plāns (skat. [2. pielikumā](#)).

Studiju programma ir izstrādāta ESF projekta Nr. 8.2.1.0/18/A/019 “Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana Daugavpils Universitātē” ietvaros un tiks īstenota latviešu un angļu valodā.

PMSP “Psiholoģija” saturā ir divas daļas: obligātie studiju kursi (A daļa) un ierobežotās izvēles kursi (B daļa) ar vairākām apakšdaļām. (skat. [9. pielikumā](#)).

¹⁷ <https://likumi.lv/doc.php?id=268761> [pārlūkots 22.05.19.]

¹⁸ <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-108.pdf> [pārlūkots 17.09.2019.]

PMSP “PSIHOLOĢIJA” SATURS

2. attēls. PMSP “Psiholoģija” saturs

Programma paredz iespēju iegūt padziļinātas zināšanas izglītības un skolu vai konsultatīvās psiholoģijas jomā. Studiju programmas satura un tās īstenošanas loģiskas pēctecības analīzei izstrādāts studiju programmas plānojums (skat. 1. tabulā).

1. tabula. Studiju programmas plānojums

KURSA NOSAUKUMS	KP	PĀR-BAUDES FORMA	DOCĒTĀJS
Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares (profesionālās darbības jomas) teorijā un praksē 12KP			
Psihologa ētika un profesionālā darbība	2KP	Iesk.	Prof. Dr. psych. I. Kokina, Pētn. Dr. psych. M. Nesterova
Sociālā izzīņa, starppersonu un grupu attiecību procesi	4KP	Eks.	Prof. Dr. habil. paed., Dr. habil. psych. A. Vorobjovs, Asoc. prof. Dr. psych. A. Ruža, Doc. Dr. psych. V. Raščevskis,
Veselības psiholoģija	2KP	Eks.	Prof. Dr. psych. A. Pipere, Doc. Dr. psych. S. Zīmele

Krīzes psiholoģija	2KP	Iesk.	Doc. Dr. psych. S. Zīmele, Vieslekt. Mag. psych., I. Žukovska
Konfliktu risināšana un mediācija	2KP	Iesk.	Asoc. prof. Dr. psych. V. Dombrovskis, Vieslekt. Mag. psych. I. Žukovska
Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībinību studiju kursi 12KP			
Psiholoģisko pētījumu organizācija, datu apstrāde un analīze	4KP	Eks.	Prof. Dr. psych. A. Pipere Asoc. prof. Dr. psych. A. Ruža
Zinātniskā darba izstrāde	2KP	Iesk.	Prof. Dr. psych. A. Pipere Asoc. prof. Dr. psych. A. Ruža
Diasporas ģimeņu sociālā adaptācija	2KP	Iesk.	Prof. Dr. philol., M. Burima, Asoc. prof. Dr. psych. V. Dombrovskis, Prof., PhD, Dz. Iliško
Vadības teorija un projektu izstrāde	4KP	Eks.	Prof. Dr. psych. I. Kokina, Prof. Dr. philol., M. Burima, Vieslekt. Mag. paed. A. Griķe
Programmas ierobežotās izvēles kursi 10KP			
Apakšprogramma - izglītības un skolu psiholoģija			
Psiholoģiskā izpēte	2KP	Eks.	Doc. Dr. psych. V. Raščevskis, Vieslekt. Mag. psych. I. Žukovska
Konsultēšana izglītības iestādēs	4KP	Eks	Asoc. prof. Dr. psych. V. Dombrovskis, Dr. psych., lekt. A. Korniševa
Bērnu psihoterapijas teorija un metodes	2KP	Iesk.	Pētn. Dr. psych. M. Nesterova, Doc. Dr. psych. T. Uzole
Pedagoģiskā psiholoģija	2KP	Iesk.	Prof. Dr. psych. A. Pipere, Prof. Dr. habil. paed., Dr. habil. psych. A. Vorobjovs
Apakšprogramma - konsultatīvā psiholoģija			
Grupu terapijas metodes	2KP	Iesk.	Doc. Dr. psych. V. Raščevskis, Doc. Dr. psych. T. Uzole
Psiholoģiskā konsultēšana	6KP	Eks.	Doc. Dr. psych. V. Uzole, Doc. Dr. psych. S. Zīmele, Pētn. Dr. psych. M. Nesterova, Viesdoc. Dr. psych. I. Ruža
Psihoterapijas teorija un prakse	2KP	Iesk.	Pētn. Dr. psych. M. Nesterova, Viesdoc. Dr. psych. I. Ruža
Prakse 26KP (studiju ilgums – 2 gadi)			
Profesionālās kvalifikācijas prakse I	12KP	Iesk.	Prakses vadītājs
Profesionālās kvalifikācijas prakse II	14KP	Iesk.	Prakses vadītājs
Prakse 6KP (studiju ilgums – 1,5 gadi)			
Profesionālās kvalifikācijas prakse	6KP	Iesk.	Prakses vadītājs
Valsts pārbaudījums 20KP			
Integrētais kvalifikācijas pārbaudījums, Maģistra darbs	20KP	Eks.	Valsts pārbaudījuma komisija

Studiju programmā ir ievērota augstākās profesionālās izglītības studiju programmas specifika: orientācija uz studentu teorētisko zināšanu nepārtrauktu nostiprināšanu praktiskajās nodarbībās, patstāvīgajā darbā un praksē.

3.2. Studiju programmas struktūra un organizācija

Studiju programmas organizācija (skat. [2. pielikumā](#)) paredz programmas mērķiem atbilstošo rezultātu sasniegšanu (skat. [14. pielikumā](#)).

Studiju programmas **pirmais studiju semestris** tiek veltīts studiju kursiem, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi teorijā un praksē (piemēram, “Psihologa ētika un profesionālā darbība”, “Sociālā izziņa, starppersonu un grupu attiecību procesi”, “Veselības psiholoģija”, “Krīzes psiholoģija”, “Konfliktu risināšana un mediācija”, pētnieciskā darba, jaunrades darba (piemēram, “Diasporas ģimeņu sociālā adaptācija”), ierobežotas izvēles kursi, kas skar specializāciju, proti, “Konsultēšana izglītības iestādēs”, “Bērnu psihoterapijas teorija un metodes” izglītības un skolu psiholoģijas apakšprogrammā un “Grupu terapijas metodes”, “Psiholoģiskā konsultēšana”, “Psihoterapijas teorija un prakse” konsultatīvās psiholoģijas apakšprogrammā.

Otrajā studiju semestrī turpinās pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi, proti, “Psiholoģisko pētījuma organizācija datu apstrāde un analīze”, “Vadības teorija un projektu izstrāde” un ierobežotas izvēles kursi izglītības un skolu psiholoģijas apakšprogrammā (“Psiholoģiskā izpēte”, “Pedagoģiskā psiholoģija”) un konsultatīvās psiholoģijas apakšprogrammā turpinās “Psiholoģiskā konsultēšana”. Tiek organizēta pirmā profesionālās kvalifikācijas prakse (skat. [6. pielikumā](#)). Otrais studiju semestris sniedz pirmo prakses pieredzi programmas ietvaros, dod iespēju integrēt iepriekš iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences profesionālās darbības praksē, pielietojot visu apgūto darbā ar konkrētiem profesionāliem gadījumiem. Prakse sekmē iepriekš apgūtās vielas apjēgšanu, veicina kritisko domāšanu, spēju analizēt un sintezēt informāciju, kā arī attīsta studentu motivāciju pilnveidot savas teorētiskās un praktiskās zināšanas psiholoģijā. Tieši caur praksi students ir spējīgs apjēgt un formulēt savu profesionālo pieprasījumu atsevišķu profesionālās darbības aspektu padziļinātai apgūšanai. Studējošajiem ar iepriekš iegūto profesionālo bakalaura grādu psiholoģijā profesionālās kvalifikācijas prakse 6 KP apjomā tiek organizēta 2. semestrī.

Trešajā studiju semestrī tiek organizēta otrā profesionālās kvalifikācijas prakse. Tiek uzsākta maģistra darba izstrāde, turpinās pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kurss, proti, “Vadības teorija un projektu izstrāde”. Trešais studiju semestris akcentē profesionālās prakses nozīmi, nodrošinot iespēju integrēt programmas mācībspēku sniegtās zināšanas ar studentu profesionālo pieredzi, kas gūta profesionālās prakses

ietvaros, iezīmējot studentiem viņu profesionālās darbības sagatavotības stiprās un vājās puses, motivējot uzdot jautājumus mācībspēkiem un prakses vadītājiem. Līdztekus profesionālās kvalifikācijas praksei tiek uzsākta maģistra darba izstrāde, kas nodrošina studentu izstrādātā maģistra darba struktūras un satura atbilstību zinātniskā darba prasībām gan pētnieciskās ētikas ziņā, gan pētījumu kvalitātes ziņā, ņemot vērā jaunākās pētniecības tendences psiholoģijā.

Ceturtajā semestrī turpinās maģistra darba izstrādes process. Paralēli tiek piedāvāts turpināt apgūt studiju kursu “Psiholoģisko pētījuma organizācija datu apstrāde un analīze”. Studiju programma noslēdzas ar maģistra darba aizstāvēšanu un integrēto kvalifikācijas eksāmenu. Ceturtais studiju semestris orientē studentus veltīt visus resursus maģistra darba izstrādei, nodrošinot tiem nepieciešamas zināšanas kvantitatīvā metodoloģijā, kas dod svarīgu ieguldījumu maģistra darba empīriskā pētījuma īstenošanā.

Studiju kursu saturs un izkārtojums pa semestriem nodrošina studentu sagatavotību psihologu profesionālai darbībai, proti, pirmajā studiju semestrī tiek likts uzsvars uz kursiem, kas nodrošina nepieciešamo zināšanu un kompetenču apgūšanu neatkarīgi no specializācijas.

Visi programmā paredzētie studiju kursi tiek īstenoti atbilstoši studiju kursu aprakstiem, kuros noteikta arī attiecīgā kursa vērtēšanas sistēma. Vērtējot profesionālā maģistra studiju programmas „Psiholoģija” apguvi, tiek ievērota zināšanu un prasmju vērtēšanas atbilstība izvirzītajiem programmas un studiju kursu mērķiem un uzdevumiem. Pastāv pārbaudes veidu dažādība – diferencētā ieskaite vai eksāmens ar vērtējumu 10 ballu skalā vai ar vērtējumu “ieskaitīts/neieskaitīts” maģistra darba izstrādē. Studiju procesa ietvaros docētāji izmanto šādas zināšanu novērtēšanas formas: kontroldarbi, testi, studentu patstāvīgie darbi, terapeitiskās programmas izstrāde, krīzes gadījumu analīze, psiholoģiskās izpētēs veikšana un psihologa atzinuma sagatavošana, līdzdalība semināros, un referātu izstrāde. Šīs vērtēšanas formas sekmē regulāru studenta darbu studiju kursa apguves laikā, studējošo prasmi strādāt ar mācību un zinātnisko literatūru, konspektēt, sistematizēt materiālus, analizēt, spriest, pieņemt lēmumus profesionālās izaugsmes sfērā. Novērtēšana pamatojas uz kritērijos balstītu novērtējumu, kas ir noteikti DU nolikumā par studijām (punkts 13.4.) <https://du.lv/par-mums/par-mums/svarigakie-dokumenti/>. Līdz ar to tiek nodrošināta individuāla pieeja katra studenta zināšanu novērtēšanā. Atgriezeniskā saite tiek uzturēta, izmantojot iespēju sazināties ar docētāju interneta vidē ar e-pasta un e-studiju vides *Moodle* starpniecību.

Uzsākot studiju programmas un atsevišķu studiju kursu apguvi, studējošie tiek iepazīstināti ar sagaidāmajiem studiju rezultātiem, studējošo un mācībspēku atbildību to sasniegšanā. Ar studijām saistītas problēmrisināšanas prasmes (orientēšanās literatūrā, informācijas kritiska vērtēšana, datu bāzu lietošana, teorētisko atziņu ilustrēšana ar praktiskiem piemēriem u.c.) tiek

attīstītas ne tikai studiju darbu, bet arī patstāvīgo studiju darbu sagatavošanas procesā. Studiju programmas apguve balstās uz kontaktnodarbībām un maģistrantu patstāvīgo darbu un pētniecību.

Saskaņā ar LR Ministru kabineta noteikumu Nr. 716¹⁹ prasībām studiju programmas maģistrantiem tiks nodrošināta iespēja apgūt Civilās aizsardzības (1 KP) un Vides aizsardzības (1 KP) studiju kursus gadījumā, ja tie nav bijuši iepriekš apgūti.

3.3. Studiju programmas īstenošanas mehānisma novērtējums

Studiju programmas īstenošanā tiks ievērots darba vidē balstītu studiju princips, kad studējošā zināšanas, prasmes un kompetences sabalansēti pilnveidojas gan akadēmiskā studiju vidē, gan veicot programmā paredzēto profesionālās kvalifikācijas praksi valsts, pašvaldības iestādēs vai privātpraksēs, kas to nodrošina.

Studiju programmas īstenošanas mehānisma ieviešana notiek, ievērojot studentcentrētas izglītības principus, tostarp studējošo apmierinātību ar iegūtajām zināšanām, prasmēm, sociālajiem kontaktiem, studenta sociālā statusa (sociālās lomas) izmantošanas iespējas, pedagogiskā procesa subjektu individuālo interešu, vajadzību respektēšanu, studenta pašrealizēšanās un pašnoteikšanās līmeni, vienlaikus nodrošinot sekmīgu studiju rezultātu sasniegšanu.

Lai nodrošinātu kvalitatīvus studiju rezultātus, PMSP “Psiholoģija” paredz programmas docētāju un studējošo iesaistīšanos nepārtrauktā informācijas apmaiņas, studiju izvērtējuma un atgriezeniskās saites nodrošināšanas procesā. Studiju programma paredz zināšanu, prasmju novērtēšanas objektivitāti un šo rezultātu izmantošanu studiju procesa pilnveidošanai. Pirms katra studiju kursa apguves docētājs ar studējošajiem pārrunā un precizē kursa prasības un vērtēšanas principus un kritērijus. Docētāji iesaista studentus atgriezeniskās saites uzturēšanā vērtēšanas sistēmas piemērošanas procesā, apspriežot un pamatojot pārbaudes un patstāvīgo darbu rezultātus, to atbilstību izvirzītajiem vērtēšanas kritērijiem. Fakultātes Domes sastāvā no katras SZF īstenojamās studiju programmas tiek nodrošināts vismaz viens pārstāvis. Studentu līdzdalība fakultātes Domē un studiju virziena padomē nodrošina viņu interešu aizstāvību un studiju programmas kvalitātes saglabāšanu, sekmīgāku tās organizāciju.

Programmā tiek izmantotas dažādas darba formas un vērtēšanas veidi, kas ir piemēroti studiju kursa mērķiem un integrē studentcentrētas izglītības principus. Studiju kursu īstenošanā aktīvi tiek izmantots studējošo pašnovērtējums un savstarpēja vērtēšana pēc kopīgi izstrādātajiem kritērijiem, kas motivē papildināt savas zināšanas un plašāk iesaistīties studiju materiālu apguvē.

¹⁹ Minimālās prasības obligātā civilās aizsardzības kursa saturam un nodarbināto civilās aizsardzības apmācības saturam (2017) <https://likumi.lv/ta/id/295896-minimalas-prasibas-obligata-civilas-aizsardzibas-kursa-saturam-un-nodarbinato-civilas-aizsardzibas-apmacibas-saturam> [pārlūkots 07.07.2019.]

Studējošo zināšanu novērtēšana un patstāvīgā studiju darba uzraudzība tiek regulāri veikta visa semestra garumā. Tas, pirmkārt, nodrošina atgriezenisko saiti starp studējošo un docētāju konkrētā studiju kursā, ļaujot mācībspēkam novērtēt jau realizēto kursa sadaļu apguves līmeni un pasniegšanas kvalitāti. Otrkārt, tas nodrošina nepārtrauktu studiju procesu, nevis tikai „sagatavošanos eksāmenam”. Studiju kursus studiju procesa sākumā pirms temata vai studiju priekšmeta apguves regulāri tiek izmantota diagnosticējošā vērtēšana, lai regulētu turpmāko studiju procesu. Studiju kursu un studiju programmas noslēgumā tiek piemērota summatīvā vērtēšana, nosakot studējošā zināšanu un prasmju apguves līmeni.

Studiju programmā tiek paredzētas dažādas kontaktnodarbību formas: lekcijas, praktiskās nodarbības, semināri, lomu spēles, diskusijas, treniņi, gadījumu un problēmsituāciju analīze, projektu izstrāde, individuālais un grupu darbs, audiovizuālo materiālu analīze, simulācijas, pieredzējušu profesionāļu atklātās lekcijas, ārvalstu speciālistu vieslekcijas u.tml. Kontaktnodarbību ietvaros ievērojama loma ir paredzēta praktiskajiem darbiem, kuru mērķis ir teorētisko zināšanu, pētniecības un prakses savstarpēja integrācija. Liela uzmanība tiek pievērsta studentu patstāvīgajam darbam, kas ir atspoguļots katrā studiju kursa aprakstā.

Lekcijām ir studiju kursa ievada, konsultējoša, rezumējoša un izvērtējoša funkcija. Lekcijas studiju programmasursos sastāda 20% – 40% no kursu apjoma. To ietvaros studentiem tiek izklāstīti teorētiskie jautājumi, kas ilustrēti ar prakses situācijām un normatīvajiem aktiem. Docētāji lekciju nodrošināšanai izmanto *MS PowerPoint* prezentācijas, datortehnoloģijas un citus interaktīvos rīkus. Lekciju gaitā studējošie atbild uz jautājumiem, kas mudina viņus aktīvāk iesaistīties studiju procesā, attīsta analītisko, kritisko un radošo domāšanu. Lekcijās docētāji iniciē aktīvu studējošo iesaisti (refleksīvās atziņas, argumentēts viedoklis), tiek atvēlēts laiks arī studentu jautājumiem. Lekcijas gaitā parasti tiek izmantota vizuāla informācija, kas ļauj studentiem vieglāk uztvert un atcerēties lekcijas saturu, tiek piedāvāti pasniedzēju izstrādātie izdales materiāli.

Praktiskās nodarbības studiju kursus balstās uz tipisku un reālai dzīvei pietuvinātu situāciju un notikumu analīzi un problēmu risināšanu. Praktiskajās nodarbībās tiek sekmēta studentu profesionālo prasmju attīstība, pilnveidotas individuālā vai grupu darba prezentācijas, argumentācijas, situāciju modelēšana un problēmsituāciju risināšana. Būtisks ir studentu patstāvīgais darbs ar literatūras avotiem, izlasīto materiālu analizējot grupu diskusijās un semināros par aktuālām psiholoģijas problēmām. Tiks veicināta informācijas, ideju un pieredzes apmaiņa, kas nepieciešama konkrētu funkciju veikšanai konsultatīvās un izglītības un skolu psiholoģijas jomā. Atkarībā no nodarbības veida un studējošajiem veicamā uzdevuma, docētājs ieņem konsultanta, eksperta vai organizatora lomu. Praktiskās nodarbības tiek organizētas arī datorklasēs.

Semināru un praktisko nodarbību laikā studējošajiem ir iespēja gan attīstīt savas individuālās prasmes, zināšanas, gan meklēt problēmu risinājumus, darbojoties grupās. Šādas studiju metodes dod iespēju iesaistīt studiju procesā visu auditoriju, saliedē grupu, rada sadarbības gaisotni. Praktiski visos studijuursos notiek daudzpusīga **situāciju analīze**, jo praksē sastopamajām problēmām bieži nepastāv viens pareizs atrisinājuma variants.

Studiju procesa pamatā ir studējošo **individuālais darbs**, kas tiek papildināts ar daudzveidīgām individuālā un grupu darba metodēm. Individuālais darbs izpaužas lasītavā izpildāmu uzdevumu veikšanā vai individuālo projektu un praktisko darbu izstrādē. Individuālās darba formas orientētas uz studentu vajadzībām, viņu interešu virzību studiju kursu prasību ietvaros, kā arī darbam ar studiju kursa obligāto un papildus literatūru. Studējošo individuālais darbs sadarbībā ar docētāju tiek īstenots arī patstāvīgu darbu izstrādē, gatavojoties semināriem, kā arī zinātnisko publikāciju sagatavošanā un prezentēšanā konferencēs.

PMSP "Psiholoģija" studējošajiem notiek regulāras zināšanu pārbaudes. Katrs pasniedzējs savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, lietojot studiju kursu aprakstos norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi, grupas darbi utt.). **Kontroldarbi** tiek paredzēti, lai pārliecinātos par apgūto tēmu izpratni. Kontroldarbus organizē testu, eseju, uzdevumu un kontroljautājumu veidā. Kontroldarbu organizēšanas mērķis ir kontrolēt un sekmēt zināšanu apguvi. Studiju kursu noslēgumā ir paredzēta **diferencētā ieskaite vai eksāmens**.

Maģistra darbs. Studiju noslēgumā katrs studējošais izstrādā maģistra darbu. Maģistra darbu studējošie izstrādā atbilstoši DU prasībām, izvēloties maģistra darba tēmu un izmantojot struktūrvienību izstrādātos metodiskos norādījumus noslēguma darbu izstrādei. Maģistra darbs tiek iesniegts plaģiātisma kontrolei un recenzēšanai un publiski aizstāvēts, un tā vērtēšanai tiek nozīmēta Valsts pārbaudījumu komisija. Maģistra darba vērtēšanā tiek ņemta vērā darba kvalitāte, darba autora ziņojums (prasme zinātniski, koncentrēti un argumentēti iepazīstināt ar veikto pētījumu, formulēt secinājumus un norādīt turpmākos pētījuma virzienus), atbildes uz komisijas jautājumiem un prasme diskutēt. Noslēguma pārbaudījumu sēdē darba vērtējumu sniedz darba vadītājs, recenzents un valsts pārbaudījumu komisija, kuras sastāvā komisijas vadītājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji. Valsts pārbaudījuma komisija novērtē darbu un lemj par profesionālās kvalifikācijas un profesionālā maģistra grāda piešķiršanu.

3.4. Studentcentrētas izglītības principi

Studiju procesa īstenošana PMSP „Psiholoģija” tiks veikta tā, lai nodrošinātu studentcentrētas studijas un studiju rezultātu novērtēšanu, izmantojot studējošo aktīvu un jēgpilnu darbību praksē balstītā vidē, veidojot pašvadīta studiju procesa pieredzi un veicinot līdzatbildības stiprināšanu par studiju rezultātu sasniegšanu, kā arī līderības un vadības prasmju izkopšanu.

Studentcentrēta pieeja tiek ievērota, iesaistot studējošos studiju programmas aktualizēšanā, īpašu uzmanību pievēršot studiju rezultātu formulēšanai, lai veicinātu docētāju un studējošo dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašnovērtējumu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstošas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem.

Mācībspēku uzdevums ir iedrošināt studējošos uzņemties aktīvu lomu studiju procesā. Visos studiju programmas studiju kursu aprakstos ir iestrādāts studējošo patstāvīgais darbs. Studenti aktīvi piedalās visos studiju programmas realizācijas aspektos: studiju kursu praktisko uzdevumu ietvaros studējošie aktualizē sabiedrības izaicinājumus un meklē iespējas savu ideju, projektu īstenošanai, apspriež un dalās ar savu praktisko pieredzi, tādējādi attīstot kritisko domāšanu, diskusiju gaitā piedāvā savu argumentētu viedokli. Visi studiju kursi ir orientēti uz studentu radošu līdzdalību zināšanu apguves procesā. Izmantojamo metožu mērķis ir sniegt iespēju apgūt teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas attiecīgajā profesionālajā jomā, atbilstoši studiju programmas mērķim pilnveidot studentu kritiskās domāšanas prasmes, attīstīt savstarpējas saskarsmes prasmes, spēju strādāt gan individuāli, gan starpdisciplinārajā komandā; pilnveidot spēju novērtēt dažādību. Docētāji aicina studējošos izteikt savu viedokli par piedāvātajām patstāvīgā darba un tā prezentācijas formām, uzklausa studējošo vēlmes un koriģē patstāvīgajam darbam ieteiktos uzdevumus, avotus un prezentācijas formas.

Studentcentrēta mācīšanās tiek īstenota, iesaistot studējošos studiju projektu, maģistra darbu prezentēšanas (pirms aizstāvēšanas) procesā, piedaloties apspriedēs un iesaistoties diskusijās par citu izstrādātajiem pētījumiem. Pēc noteikta plāna tiek organizēta iepriekšējos studiju gados izstrādāto darbu analīze un izmantošana tālākajiem pētījumiem. Studējošie regulāri piedalās semināros, konferencēs, kā arī iesaistās DU organizētajos zinātniskajos un populārzinātniskajos pasākumos (zinātniskajās konferencēs, zinātnes komunikācijas pasākumos, projektos, u.c.). DU SPK regulāri informē studējošus par Latvijas profesionālo psihologu asociācijas (LPPA) un Latvijas psihologu biedrības (LPB) organizētiem pasākumiem, nodrošinot studējošajiem iespēju piedalīties psihologu profesionālās darbības kompetenču pilnveides

pasākumos. DU tiek organizēts „Daugavpils Universitātes studējošo pētniecības projektu konkurss”²⁰, kas veicina DU studējošo pētniecisko izaugsmi, sniedzot iespēju saņemt finansiālu atbalstu, lai veicinātu “Daugavpils Universitātes stratēģijā 2015.–2020. gadam” izvirzīto mērķu sasniegšanu.

DU piedāvā studiju programmā studējošajiem atbilstošu un pieejamu mācību, zinātnisko un populārzinātnisko literatūru vairākās valodās, t.sk. arī elektroniski (piemēram, *Scopus*, *ScienceDirect* un citas datu bāzes bez maksas ir pieejamas DU iekšējā tīklā). Studējošajiem studiju kursu apraksti ir brīvi pieejami, t.sk. e-vidē.

Lai sekmīgi realizētu studiju programmu un apgūtu jaunas studiju formas, metodes un metodiskos paņēmienus, docētāji apmeklē dažādus seminārus, piedalās pieredzes apmaiņas aktivitātēs un kvalifikācijas celšanasursos.

3.5. Studējošo prakses nodrošinājuma raksturojums un analīze

3.5.1. Atbalsts studējošajiem prakses laikā

PMSP “Psiholoģija” studējošajiem prakse tiek īstenota saskaņā ar Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” prakses nolikumu (skat. [6. pielikumā](#)). Prakse tiek realizēta, noslēdzot trīspusēju līgumu starp DU, studējošo un prakses devēju. Katram studējošajam tiek nozīmēts prakses vadītājs no DU un no prakses devēja puses – atbilstošajā jomā sertificēts psihologs, lai atbalstītu studējošos prakses iekļaušanās posmā un nodrošinātu profesionālu atbalstu prakses laikā. Prakse nodrošina studenta zināšanu, prasmju un kompetenču attīstību atbilstoši studiju programmas mērķiem un reālajām darba vides vajadzībām.

Prakses laikā studējošie prakses vadītāja pārraudzībā veic šādus uzdevumus:

- Iepazīstas ar prakses īstenošanas vietas iekšējās kārtības noteikumiem un ievēro minētos noteikumus;
- Ievēro psihologa profesionālās darbības ētikas kodeksu un profesionālās darbības tiesiskos aspektus;
- Gūst profesionālo psihologa pieredzi darbā ar dažāda dzimuma, vecuma, izglītības līmeņa, sociāla statusa un etniskās piederības klientiem;
- Gūst pieredzi psiholoģiskās izpētes veikšanā un atzinumu par psiholoģisko izpēti (novērtēšanu) sagatavošanā;

²⁰ <https://du.lv/daugavpils-universitate-izsludinats-studejoso-petniecibas-projektu-konkurss/> [pārlūkots 15.06.2019.]

- Pēc pieprasījuma sniedz atzinumu;
- Iesaistās sadarbībā ar citu jomu speciālistiem konkrēta profesionālā gadījuma ievaros (skolotāji, sociālie pedagogi, medicīnas darbinieki, tiesībsargājošo organizāciju pārstāvji);
- Sagatavo sadarbības pārskatu– dokumentu, kas atspoguļo psihologa sadarbību ar klientu, tās ietvaros veiktās darbības un izdarītos secinājumus.

Studējošais izstrādā prakses atskaiti atbilstoši prakses nolikumam. Prakses atskaiti pārbauda un vērtē programmas direktora DU nozīmētais prakses vadītājs. Prakses kopvērtējumu ietekmē šādi vērtējumi: vērtējums no prakses vadītāja prakses vietā, prakses atskaites vērtējums, prakses atskaites aizstāvēšana.

3.5.2. PMSP “Psiholoģija” profesionālās kvalifikācijas prakse

PMSP “Psiholoģija” profesionālās kvalifikācijas prakse tiek īstenota saskaņā ar prakses nolikumu. Studējošajiem ar sociālo zinātņu bakalaura grādu psiholoģijā profesionālās kvalifikācijas prakse ir paredzēta 26 KP apjomā (studiju ilgums – 2 gadi), bet tiem, kas ieguvuši profesionālo bakalaura grādu psiholoģijā – 6 KP apjomā (studiju ilgums – 1,5 gadi).

Prakses mērķis ir veicināt studējošā (praktikanta) psihologa profesionālās kompetences pilnveidi, dodot iespēju sistematizēt, integrēt un izmantot studiju programmā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences darbā ar dažādiem klientiem, atbilstoši izvēlētajai profesionālai specializācijai.

Prakses uzdevumi:

- Analizēt psihologa darba specifiku iestādē/organizācijā un sadarbības tīkla veidošanu ar radniecīgo profesiju pārstāvjiem;
- Iepazīties un praktizēties dažāda vecuma, izglītības, kultūras un sociālā statusa klientu konsultēšanā sertificēta psihologa pārraudzībā;
- Savā praktiskajā darbībā attīstīt un pilnveidot kompetences klienta personības psiholoģiskajā izpētē;
- Reflektēt par savu personīgo un profesionālo pilnveidi un sagatavoties psihologa patstāvīgajai profesionālajai darbībai.

3.5.3. Sadarbības iestāžu izvēles principi

Prakses vietas izvēle notiek saskaņā ar izvēlētas apakšprogrammas specifiku (konsultatīvajā vai izglītības un skolu psiholoģijas apakšprogrammā). Konsultatīvās psiholoģijas apakšprogrammā studējošajiem ir iespēja apgūt profesionālo praksi gan valsts iestādēs un uzņēmumos, gan arī privātos konsultēšanas centros. Izglītības un skolu psiholoģijas apakšprogrammā studējošajiem ir iespēja apgūt profesionālo praksi izglītības iestādēs (skat. [10. pielikumā](#)). Profesionālā prakse notiek saskaņā ar DU prakses nolikumu (skat. [6. pielikumā](#)). Prakses nolikums izstrādāts atbilstoši studiju programmas prasībām un saistībā ar tās teorētisko daļu.

Prakses vietu ir tiesības izvēlēties pašam studējošajam, saskaņojot ar profesionālā maģistra studiju programmas direktoru, savukārt DU sekmē piemērotākās prakses vietas izvēli vai arī piedāvā to. Prakses nodoma līgumi pašlaik ir noslēgti ar Daugavpils pilsētas un Preiļu novada Izglītības pārvaldēm, Psiholoģisko konsultāciju centru “Intence” un Latgales Ģimenes psiholoģiskās palīdzības un rehabilitācijas centru “SOPHIA”. Prakses vietas tiek saskaņotas ar programmas direktoru, galvenais prakses vietas izvēles princips ir sertificēto psihologu pieejamība šajās iestādēs.

3.6. Daugavpils Universitātes kvalitātes nodrošināšanas sistēma

Kvalitātes nodrošināšana ir nepārtraukts pilnveides cikls. Kvalitātes nodrošināšanas politika ir daļa no DU stratēģijas. Studiju kvalitāte ir studiju sistēmas stāvoklis, kas atspoguļo studējošo mācību darbības norises atbilstību izglītības mērķiem.

Viens no studiju funkcionēšanas būtiskiem aspektiem ir programmas vadības un tās kvalitātes nodrošinājuma sistēmas izveide, ko koordinē DU Studiju padome un DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs (SKNC) saskaņā ar “DU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas politiku”²¹, kas izveidota, ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktus, DU iekšējos normatīvos aktus un Daugavpils Universitātes attīstības stratēģiju 2015. – 2020. gadam. Notiek sistemātiska un regulāra studiju programmu apsekošana un pārbaude, lai pārliecinātos, vai tiek sasniegti izvirzītie programmas mērķi un studiju rezultāti. Studiju darba kvalitātes iekšējo kontroli pastāvīgi veic studiju virziena „Psiholoģija” padome, profilējošās katedras un struktūrvienības, šo darbu koordinē un vada SKNC, DU Studiju daļa un Studiju padome. Augstākās izglītības iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanā DU sadarbojas ar LR Izglītības un zinātnes ministriju, Augstākās izglītības kvalitātes aģentūru, Augstākās izglītības padomi un Akadēmiskās informācijas centru.

²¹ <https://du.lv/wp-content/uploads/2019/06/Kvalit%C4%81tes-politika.pdf> [pārlūkots 17.06.2019.]

Studiju procesa kvalitātes un vadības sistēmas nodrošināšanas mērķis ir garantēt programmas satura atbilstību akadēmiskās izglītības un psiholoģijas zinātnes prasībām, kā arī Latvijas un Eiropas Savienības darba tirgus prasībām. Ņemot vērā Lisabonas konvencijas (1997), Boloņas deklarācijas (1999) un Erevānas komunikē (2015) rekomendācijas, DU tiek turpināta studiju programmu tuvināšana ES valstu universitāšu studiju programmām, vienlaikus saglabājot tās atšķirības, kas atbilst Latvijas valsts prioritātēm.²²

Studiju kvalitātes uzturēšana tiek veikta ar mērķi kontrolēt studiju programmas izpildi un plānot tās attīstību, lai izpildītu noteiktos uzdevumus un pilnībā sasniegtu programmas rezultātus. Kvalitātes kontrole notiek nepārtraukti: uzņemot studējošos, pieņemot darbā akadēmisko personālu, vērtējot un pilnveidojot studiju programmas, vērtējot struktūrvienību darbību un to vadītājus pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem. Galvenās kvalitātes vērtēšanas formas ir:

1. ārējā novērtēšana – licencēšana, akreditācija un neatkarīgo ekspertu vērtējums. To nodrošina LR Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar DU;
2. pašnovērtējums – iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma. Studiju darba kvalitātes iekšējo kontroli pastāvīgi veic katedras un fakultātes, šo darbu koordinē un vada DU Senāta apstiprināts DU SKNC.

Nozīmīgs kvalitātes ieviešanas mehānisms ir studējošo²³, darba devēju²⁴ un absolventu²⁵ aptaujas. Balstoties uz studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātiem tiek veikta studiju programmu satura pārskatīšana un pilnveide. Uz visiem anketās izteiktajiem pamatotajiem viedokļiem, ieteikumiem un aizrādījumiem reaģē studiju programmu direktors, nepieciešamības gadījumā izskatot jautājumus studiju virzienu padomē. Ja tiek paredzētas būtiskas studiju satura izmaiņas – tās izskata DU Studiju padome. Pēc izmaiņu veikšanas studiju programmas saturā, studiju programmas direktors informē visas iesaistītās puses (studējošos, docētājus, darba devējus, absolventus), tādējādi nodrošinot atgriezenisko saiti.

Profesionālās maģistra studiju programmas „Psiholoģija” sekmīgu licencēšanu un realizāciju uzrauga DU studiju virziena „Psiholoģija” padome, kuras uzdevums ir uzraudzīt un koordinēt aktivitātes, kas nepieciešamas programmas īstenošanai. Studiju virziena „Psiholoģija” padomē tiek sekots līdzi studiju programmu atbilstībai Augstskolu likuma 55.1 pantā definētajiem jautājumiem, tostarp vienotām prasībām attiecībā uz studiju programmas īstenošanu, valsts

²² https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam_.pdf [pārlūkots 17.06.2019.]

²³ <https://aptaujas.du.lv/index.php/742698> [pārlūkots 10.07.2019.]

²⁴ https://docs.google.com/forms/d/1rkrIKtz4BfOmJS9Kccqz_PoCdDO5LCj_V2MRU5N-LyI/edit [pārlūkots 10.07.2019.]

²⁵ <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqCwHx3peZ8dE-fF1exziYSZu13T-Sh33UN9kyB-XQ1PRrIA/viewform> [pārlūkots 10.07.2019.]

pārbaudījumiem, iegūstamo kvalifikāciju; vienotu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, studējošo un akadēmiskā personāla mobilitātes nodrošināšanu u.c. nozīmīgiem aspektiem.

Kvalitātes nodrošināšanas politika ir vērsta uz studiju programmai izvirzīto mērķu sasniegšanu. Studiju procesa organizācijas kvalitātes kontrole notiek DU mērogā visos posmos, t.i., studējošo imatrikulācijas procesu organizē DU uzņemšanas komisija, pēc kā notiek līgumu par studijām slēgšana. Studiju līgumu slēgšanas posmā studējošie tiek iepazīstināti ar DU iekšējās kārtības noteikumiem, tiesībām un pienākumiem, kas apliecina DU studiju organizācijas kvalitātes un caurspīdīguma principu jau studiju uzsākšanas posmā.

Ir izstrādāta un tiek ievērota *Noslēguma darbu iesniegšanas kārtība plaģiātisma kontrolei Daugavpils Universitātē*, kas paredz obligātu studiju noslēguma darbu elektronisko versiju iesniegšanu un glabāšanu DU informatīvajā sistēmā *DUIS* un nodrošina iespēju salīdzināt studējošo noslēguma darbus ar iepriekšējos gados aizstāvēto darbu kopu.

Pieņemot darbā akadēmisko personālu (t. sk. struktūrvienību vadītājus), tiek izsludināts atklāts konkurss, kā gaitā potenciālie pretendenti iesniedz CV, to atbilstību vērtē atbilstošās fakultātes Dome, kurā pretendenti iepazīstina ar saviem zinātniskā un akadēmiskā darba rezultātiem. Notiek aizklātas vēlēšanas un pēc veiksmīgas procedūras norises, notiek darba līguma slēgšana.

Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanai tiek veikti šādi pasākumi:

1. Regulāri tiek organizētas studējošo²⁶, darba devēju²⁷ un absolventu²⁸ aptaujas.
2. Reizi studiju gadā programmas direktors sagatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu.
3. Docētāji regulāri pārskata studiju kursu aprakstus – revidē nodarbību saturu, papildina ar jaunāko literatūru, kā arī ar praktisko nodarbību formām.
4. Studiju gada beigās docētāji papildina savus datus iekšējā informatīvajā sistēmā (DUIS), kā arī aizpilda pašnovērtējuma anketu. Pēc tam tiek organizētas pārrunas ar studiju programmas direktoru. Pārrunu laikā tiek apspriesti studiju gada rezultāti un darbības pilnveidošanas nepieciešamība un virzieni.
5. Pastāvīgi tiek veikta studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmas vājās puses, riskus, attīstības iespējas un pārējos ar to saistītos aspektus.

²⁶ <https://aptaujas.du.lv/index.php/742698> [pārlūkots 10.07.2019.]

²⁷ https://docs.google.com/forms/d/1rkrIKtz4BfOmJS9Kccqz_PoCdDO5LCj_V2MRU5N-LyI/edit [pārlūkots 10.07.2019.]

²⁸ <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqCwHx3peZ8dE-fF1exziYSZu13T-Sh333UN9kyB-XQ1PRrIA/viewform> [pārlūkots 10.07.2019.]

6. Balstoties uz studējošo, absolventu un darba devēju anketām, tiek veikta studiju programmu satura pārskatīšana un pilnveide. Uz visiem anketās izteiktajiem pamatotajiem viedokļiem, ieteikumiem un aizrādījumiem reaģē studiju programmu direktors, nepieciešamības gadījumā izskatot jautājumus studiju virzienu padomēs. Ja tiek paredzētas būtiskas studiju satura izmaiņas – tās izskata DU Studiju padome. Pēc izmaiņu veikšanas studiju programmu saturā, studiju programmas direktors informē visas iesaistītās puses (studējošos, docētājus, darba devējus, absolventus), tādējādi nodrošinot atgriezenisko saiti.
7. DU e-studiju vidē *Moodle* tiek ievietota informācija par semestrī apgūstamajiem kursiem. Katrā kursā studentam ir pieejama šāda informācija: studiju kursa apraksts, patstāvīgā darba veikšanai noteiktie uzdevumi, vērtēšanas kritēriji, papildu materiāli.
8. Gala pārbaudījumu (maģistra darbu aizstāvēšana) norise notiek, veidojot komisiju saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, iekļaujot tajā darba devēju un/vai sociālo partneru pārstāvjus.
9. Ne retāk kā vienu reizi gadā tiek organizētas studiju virziena padomes tikšanās, lai pārrunātu galvenos programmas attīstības un pārvaldes virzienus. Strīdīgo jautājumu (eksāmenu vai ieskaīšu vērtējumi, studējošo un/vai docētāju iekšējās kārtības noteikumu nepildīšana u. tml.) izskatīšanai tiek pieaicināti studējošo pārstāvji.
10. Informācijas apmaiņas nodrošināšanai un lēmumu pieņemšanai par studiju procesu tiek organizētas DU vai fakultātes vadības un programmas nodrošināšanā iesaistītā personāla sapulces.

Studiju virziena „Psiholoģija” padome izvērtē programmas studiju procesa norisi, rezultātus un iesaka pasākumus programmas pilnveidošanai un jaunāko atziņu integrēšanai studiju saturā un procesā. Atbilstošajās struktūrvienībās apspriež iesniegtos priekšlikumus un ierosina izmaiņas studiju kursu apjomā, to saturā un kalendārajā izkārtojumā pa semestriem. Vienlaicīgi katedras katru semestri, ņemot vērā studējošo aptauju rezultātus, formālos studentu sekmības rādītājus, kā arī docētāju profesionālās darbības rādītājus atbilstošajās jomās (dalība zinātniskajās konferencēs, pētījumu un citos projektos, dalība lietišķajos pētījumos, publikācijas u.c.), detalizēti analizē katra studiju kursa saturu un tā pasniegšanas kvalitāti. Pēc tam priekšlikumi par izmaiņām studijuursos vai studiju programmā tiek apspriesti SZF Domē un pēc to atbalsta Domē tie tiek virzīti uz DU Studiju padomi, kas izvērtē izmaiņu pamatotību. Pozitīva Studiju padomes lēmuma pieņemšanas gadījumā izmaiņas tiek ieviestas. Minētie izvērtējumi veicina nepārtrauktu studiju programmu pilnveidi, nodrošinot un uzturot sabiedrības vajadzībām atbilstošu studiju programmu piedāvājumu un radot atbalstošu un efektīvu studiju vidi studējošajiem. Tādējādi DU tiek apkopota, analizēta un vēlāk izmantota atbilstoša informācija efektīvai studiju programmu vadīšanai. Studiju programmas īstenošanas un attīstības procesā regulāri tiek pilnveidota resursu

kvalitāte un paplašināts pieejamo resursu apjoms atkarībā no attīstības prioritātēm, kas savukārt atkarīgas no izglītības un darba tirgus prasībām.

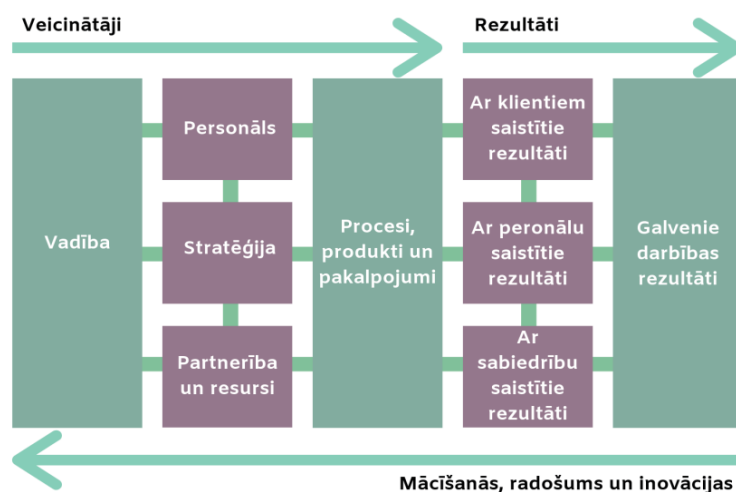
3. attēls. Studiju programmas iekšējās kvalitātes noteicošie faktori

Lai nepārtraukti pilnveidotu kvalitatīvos rādītājus un kopējo sniegumu DU stratēģijas vadlīniju izpildē, tiek noteikti konkrēti mērķi izglītošanā, zinātniskajā darbībā un inovācijās, vadības pasākumu, infrastruktūras un darba vides pilnveidošanā, kā arī konkrēti uzdevumi šo mērķu īstenošanai, piemēram, piedalīšanās konferencēs, sadarbības partneru piesaistīšana, dalība starptautiskos universitāšu sadarbības un mobilitātes tīklos u.c.

DU kvalitātes politika balstās uz nepārtrauktu pilnveidošanos, izcilību un attīstību, lai tādējādi nodrošinātu ilgtspējīgu rezultātu sasniegšanu. Izcilības modelis ir strukturēts kvalitātes pārvaldības sistēmas modelis, kas nosaka vadlīnijas izcilības sasniegšanai DU. Tas ietver kvalitātes pārvaldības sistēmas struktūru un nosaka vadlīnijas kvalitātes pārvaldības sistēmas izveidei, uzturēšanai, pilnveidošanai un novērtēšanai. Tas ir saistoši ikvienam DU darbiniekam. Kvalitātes modeļa principi un pasākumi paredz to, ka tikai pilnībā īstenojot noteiktās vadlīnijas, ir sasniedzami izcili rezultāti.

Izcilības modelī ir iekļauti deviņi kritēriji (skat. 4. attēlu). Pieci no tiem aptver veicinātājus, pārējie četri – rezultātus. Veicinātāju kritēriji atspoguļo to, ko DU dara un kā to dara, savukārt rezultātu kritēriji – sasniegumus. Rezultātus sasniedz, pateicoties veicinātājiem, savukārt veicinātājus pilnveido, atgriezeniski pamatojoties uz sasniegtajiem rezultātiem. Izcili darbības

rezultāti ir noteikti DU vīzijā. Efektīvi rezultāti sasniedzami ar vadības izpratni un atbalstu, mērķtiecīgi virzītu DU stratēģiju un politiku, kas īstenota ar personāla sekmīgu līdzdalību, kā arī ar pilnvērtīgas partnerības, resursus saudzējošas pieejas un procesu efektīvas pārvaldības palīdzību. Bultas parāda izcilības modeļa dinamisko pilnveides raksturu – jaunrades, inovāciju un izglītošanās nozīmību veicinātāju pilnveidošanā, kas savukārt nodrošina labāku rezultātu sasniegšanu. Izcilības modelis ļauj saprast cēloņu un seku sakarības starp darbībām, kuras DU īsteno, un rezultātiem, ko tā sasniedz (DU attīstības stratēģija).

4. attēls. Kvalitātes pārvaldības sistēmas modelis, kas nosaka vadlīnijas izcilības sasniegšanai DU

Kvalitāte galvenokārt ir mijiedarbības rezultāts starp docētājiem, studējošajiem un augstskolas studiju vidi. DU studiju kvalitātes nodrošināšanai garantē studiju vidi, kurā studiju programmu saturs, studiju iespējas, materiāltehniskā bāze un infrastruktūra atbilst mērķim. Kvalitātes nodrošināšanas centrā ir saistītie kontroles un pilnveides pasākumi, tādējādi radot uzticību DU darbībai un augstākajai izglītībai kopumā.

Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma DU atbilst prasībām, kas ir noteiktas standartos un vadlīnijās Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā (skat. [8. pielikuma](#)).

3.7. Studējošo, absolventu, darba devēju un to organizāciju iesaiste studiju programmas izveidē un turpmākajā pilnveidē

Tiekoties ar sabiedrības pārstāvjiem Austrumlatvijas pilsētās un novados ir konstatēts, ka trūkst augsti kvalificētu speciālistu psiholoģijas jomā. Arī darba devēji vairākkārt ir izteikuši lūgumu pēc speciālistiem psiholoģijā, it īpaši darbam dažāda veida projektos. Aptaujājot potenciālos darba devējus par to, kādas būtu galvenās prasības psihologa amata pretendentiem,

vairākums izteica nepieciešamību pēc speciālistiem, kuri patstāvīgi spētu veikt psiholoģisko izpēti, kā arī spētu sniegt psiholoģisko palīdzību individuālo vai grupu psihologa konsultāciju ietvaros dažādu klientu grupām.

Paredzēta aktīva sadarbība ar darba devējiem vairākos kontekstos:

1. Darba devēju aptauju organizācija pēc katra studējošā prakses iziešanas posma, kur tiks noskaidrots darba devēju viedoklis par studējošo profesionālo gatavību, stiprajām un vājajām pusēm, ieteikumiem programmas un studiju kursu pilnveidei.
2. Darba devēju priekšlikumu izskatīšana Studiju virziena „Psiholoģija” padomē par programmas atbilstību reģiona un darba tirgus prasībām.
3. Mijiedarbība ar darba devējiem prakses vietu organizācijā un nodrošināšanā.

Kā studiju programmas absolventu potenciālie darba devēji ir noteiktas tādas organizācijas kā Daugavpils izglītības iestādes, Daugavpils novada pašvaldība, Daugavpils Iekļaujošās izglītības atbalsta centrs, Daugavpils Izglītības pārvalde, Daugavpils Sociālo lietu pārvalde, Daugavpils bāriņtiesa, Krāslavas novada pašvaldības iestāde Sociālais dienests, Preiļu novada pašvaldība, Rēzeknes novada pašvaldības Sociālais dienests, Biedrība „Psiholoģisko konsultāciju centrs „Intence”” (<http://intence.lv>), Latgales ģimenes psiholoģiskās palīdzības centrs „Sophia” (<http://psihologiskaiscentrssophia.mozello.lv/>) un citas juridiskās personas, kurām iepirkuma rezultātā tika piešķirtas tiesības slēgt līgumu projekta īstenošanai.

Bez sadarbības ar darba devējiem plānots attīstīt aktīvu mijiedarbību ar Latvijas profesionālajām organizācijām psiholoģijas jomā (LPPA, Latvijas psihologu biedrība, Izglītības psihologu asociācija u.c.), iesaistot mācībspēkus un studējošos to rīkotajās aktivitātēs (piemēram, Psiholoģijas dienās) gan kā dalībniekus, gan arī kā dažādu psiholoģisko pasākumu organizētājus Latgales reģionā (piemēram, Praktisko psihologu konferences, metodisko materiālu izstrādes u.c.).

Studējošo iesaiste studiju kvalitātes vērtēšanā un uzlabošanā ir būtisks studentcentrētas pieejas aspekts mūsdienu augstskolās. Studiju process paredz studentcentrētas pieejas attīstību, t.sk. nodrošinot studējošajiem pielāgotu studiju plānu (t.sk. individuāli veicamo darbu nodošanas termiņus un darba tempu) izvēlēties mācību saturu un pielāgot to savām interesēm nozarē, pastāvīgi attīstot e–studiju vides iespējas (pārbaudījumu veidu un satura aktualizēšana, komunikācija); kā arī cieši sadarbojoties ar maģistra darba vadītājiem studiju semestra laikā.

Lai studiju programmas izveide atbilstu darba tirgus prasībām, īpaši nozīmīga ir no studējošajiem un absolventiem iegūtā atgriezeniskā saite. Studējošie un absolventi izvērtē studiju

programmas norisi, kā arī iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču pielietojamību profesionālajā darbībā, tādējādi atgriezeniskā saite kļūst par vērtīgu studiju procesa pilnveides elementu.

DU Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs katra studiju gada noslēgumā organizē studējošo aptauju, kuras rezultāti sniedz informāciju par studiju kvalitātes un ar to saistīto aspektu novērtēšanu. Studējošo aptauja ir pieejama e-vidē. Ir izstrādātas arī absolventu un darba devēju aptaujas anketas.

Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā un studiju programmas satura un tās kvalitātes uzlabošanā tiek nodrošināta ne tikai iesaistot viņus programmas darba izvērtējumā, bet arī:

- risinot konkrētus, ar programmu un tās īstenošanu saistītus jautājumus. To nodrošina studentu dalība studiju virziena „Psiholoģija” padomē. Savu priekšlikumu vai iebildumu izskatīšanu par studiju grafiku, nodarbību sarakstu, atsevišķu studiju kursu vai pat to daļu pilnveidošanu studenti deleģē saviem pārstāvjiem virziena padomē, kura tālāk tos virza izskatīšanai SZF Domē;
- pamatojot un sagatavojot konstruktīvus priekšlikumus saistībā ar studiju procesa organizācijas un studējošo studiju un dzīves apstākļu uzlabošanu, piemēram, par Studējošo servisa darbības pilnveidi, par DU Informācijas dienu un darbu ar reflektantiem, par dienesta viesnīcām, e-vides pilnveidošanu u.c.;
- tieši komunicējot ar studiju programmas direktoru un docētājiem, kā arī SZF prodekānu, risina jautājumus par studiju kursu gaitu un studiju procesa norisi, par neskaidriem jautājumiem vai aktuālām problēmām studiju kvalitātes nodrošināšanā u.tml.

Studējošo viedoklis par esošo programmu uzlabošanu

2017./2018. studiju gadā DU studējošo aptaujā piedalījās 26 akadēmiskā bakalaura studiju programmas “Psiholoģija” studējošie un 10 akadēmiskā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” studējošie. Pamatojoties uz 2017./2018. studiju gada studējošo aptaujās pausto viedokli, lielākā daļa (aptuveni 70% aptaujāto) norāda, ka studijās viņiem pietrūkst praktisko nodarbību un profesionālās kvalifikācijas prakses psiholoģijā, kas aprobežo karjeras iespējas pēc studijām.

Vairums aptaujāto atzīst, ka pēc iespējas vairāk ir jāveicina studējošo iesaiste ar nozari saistītos uzņēmumos – konsultāciju birojos, privātpraksēs, psiholoģiskā atbalsta centros un citur. Studējošo iesaiste studiju programmas pilnveidošanā tiek plānota, reizi ceturksnī organizējot tiešsaistes pieredzes apmaiņas seminārus, kuros studējošie, docētāji un pieaicinātie darba devēju pārstāvji pārrunās psiholoģijas nozares aktualitātes, iepazīstinās ar inovatīviem pētījumiem.

Studējošie semināra laikā pārrunās aktuālus jautājumus, sniegs ieteikumus savas profesionālās pilnveides attīstīšanai.

Studiju programmas ietvaros tiks organizētas ne tikai profesionālās kvalifikācijas prakses, bet studējošie tiks informēti par brīvprātīgā darba iespējām vai aktuālajām vakancēm, kas nodrošinās iegūto zināšanu un prasmju ilgtspējību.

Studējošie jebkurā laikā varēs sniegt ieteikumus e-studiju vides *MOODLE* sadaļā *Forums*, kur būs atvērta diskusija, kas saistīta ar studiju procesa norises jautājumiem.

IV Mācībspēki

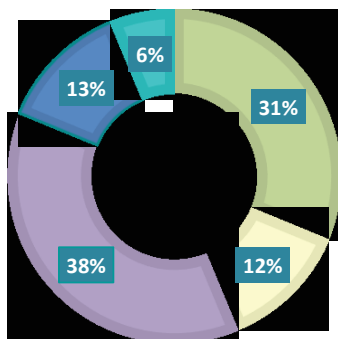
4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku atlases pamatojums

PMSP “Psihologija” programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst Augstskolu likuma prasībām par studiju programmu realizēšanu universitātes tipa augstskolā. Astoniem docētājiem ir psiholoģijas zinātnes doktora grāds (*Dr. psych.*), diviem mācībspēkiem ir pedagogijas zinātnes doktora grāds (*Dr. paed.*), vienam mācībspēkam ir habilitētais pedagogijas un habilitētais psiholoģijas doktora zinātniskais grāds (*Dr. habil. paed.*, *Dr. habil. psych.*), vienam mācībspēkam ir doktora grāds filoloģijā (*Dr. philol.*) vienam mācībspēkam ir Izglītības zinātņu akadēmiskā maģistra grāds pedagogijā (*Mag. paed.*), vienam mācībspēkam ir Sociālo zinātņu maģistra grāds psiholoģijā (*Mag. psych.*). (skat. [3. pielikumā](#)).

Studiju programmas īstenošanā strādā pieci profesori, divi asociētie profesori, seši docenti, divi lektori un viens pētnieks. Pieci mācību spēki ir LZP eksperti psiholoģijas nozarē un četri ir LZP eksperti pedagogijas nozarē, kā arī divi LZP eksperti citās zinātņu nozarēs. Profesionālā maģistra studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti sertificēti psihologi izglītības un skolu psiholoģijas jomā un konsultatīvās psiholoģijas jomā.

PMSP "Psihologija docētāji"

Profesori Asociētie profesori Docenti Lektori Pētnieki

Amats	Skaitis
Profesors	5
Asociētais profesors	2
Docents	5
Lektors	2
Pētnieks	1
KOPĀ: 15	
tai skaitā – 6 praktiķi	

5. attēls. PMSP “Psihologija” docētāju sastāvs

DU psiholoģijas profesori A.Vorobjovs un A.Pipere ir snieguši ievērojamu devumu Latvijas psiholoģijas zinātnes attīstībā – autori vairākām monogrāfijām un mācību līdzekļiem psiholoģijas jomā. Professore I.Kokina piedalījās Latvijas psihologa profesijas standarta izstrādes darba grupā.

Studiju programmas docētāju atlasē galvenie kritēriji studiju kursu nodrošinājumā ir šādi: akadēmiskais stāžs – vismaz 5 gadi, publikācijas atbilstošajā nozarē (skat. [5. pielikumā](#)), veikti pētījumi psiholoģijas zinātnes nozarē, dalība projektos. Nozares profesionāliem un darba devējiem izvirzītās prasības: ar vismaz 3 gadu pieredzi specialitātē, privātajās vai valsts iestādēs, kas saistītas ar psiholoģiskās palīdzības pakalpojumu sniegšanu (CV skat. [4. pielikumā](#)).

4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām

Studiju programmā nodarbināto docētāju sastāvs atbilst Augstskolu likumā un Ministru kabineta noteikumos Nr. 481 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” noteiktajām prasībām. Augstskolu likuma 39. pantā izvirzītais noteikums – „Lektoriem un asistentiem, kuriem nav zinātniskā un akadēmiskā grāda, ir nepieciešams pasniedzamajam priekšmetam atbilstošs piecu gadu praktiskā darba stāžs” ir ievērots, jo PMSP „Psiholoģija” iesaistītajam personālam ir vismaz 5 gadu darba stāžs atbilstošajā nozarē.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija ir atbilstoša studiju programmas rezultātu sasniegšanai, kā arī DU mērķu un uzdevumu realizēšanai. Mācībspēki ir profesionāli savā zinātnes nozarē, kas apliecinājuši savu kompetenci nozares pētniecībā un e-vides izmantošanā studiju procesā, kā arī piedalījušies starptautiskos projektos un izstrādājuši mācību līdzekļus un materiālus.

Programmas realizācijā iesaistītais akadēmiskais personāls un darba devēju pārstāvji ir augsti kvalificēti un spēs PMSP „Psiholoģija” studējošajiem sniegt nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences, lai sekmīgi absolvētu programmu un iegūtu profesionālo maģistra grādu psiholoģijā un profesionālo kvalifikāciju “Psihologs”, nodrošinot atbilstošās zināšanas izvēlētajā psihologu profesionālās darbības jomā, proti, izglītības un skolu vai konsultatīvās psiholoģijas jomās.

4.3. Mehānismi un procedūras DU mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai

DU tiek veicināta akadēmiskā personāla attīstība un pilnveide, sekmējot pedagoģiski un zinātniski kompetenta personāla izveidi, virzoties uz kompetentu personālsastāvu. Vairumam docētāju ir praktiska pieredze nozarē, kas apliecina viņu atbilstību darbam profesionālajā

programmā. Vienlaikus DU īsteno dažādus mehānismus un procedūras mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai un zinātniski pētnieciskās darbības veicināšanai.

Mācībspēku zinātnisko kapacitāti apliecina publikācijas, kas indeksētas *Web of Science* un *SCOPUS* datu bāzēs, vadīto noslēguma darbu, promocijas darbu skaits un pētījumi, kuru īstenošanā piedalās studiju programmas docētāji. DU ik gadu notiek mācībspēku zinātniskās darbības novērtēšana, kuras ietvaros tiek vērtēti pētnieciskā darba rezultāti, darbība projektos, kā arī pedagoģiskais un organizatoriskais darbs. Studiju programmā iesaistītais akadēmiskais personāls aktīvi piedalās dažāda līmeņa un satura zinātniskajās un praktiskajās konferencēs Latvijā un ārvalstīs; regulāros DU zinātniskajos pasākumos – starptautiskajā zinātniskajā konferencē „Sociālās zinātnes reģionālajai attīstībai” un ikgadējā „DU starptautiskajā zinātniskajā konferencē”, kurās tiek organizētas psiholoģijas jautājumiem veltītas darba grupas. Konferencēs iegūtā informācija un jaunākās atziņas tiek aprobētas studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī mācību līdzekļu sagatavošanā. Akadēmiskā personāla pētnieciskā un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, proti, tiek veikti lietišķie pētījumi, to rezultāti tiek aprobēti starptautiskajās zinātniskajās konferencēs un publicēti periodiskajos izdevumos, kā arī iestrādāti docējamajos studijuursos. Programmas personālu veido pasniedzēji, kuri studiju procesu pilnveidošanā regulāri sadarbojas. Tādējādi tiek panākta starpdisciplināritāte un pēctecība studentu zināšanu un prasmju izkopšanā. Docētāju zinātniskās darbības apraksts pēdējo 6 gadu laikā ir pieejams (skat. [5. pielikumā](#)).

Daļa no mācībspēkiem strādā psihologa amatā dažādās valsts iestādēs un privātpraksēs.

DU sniedz atbalstu docētāju zinātniskajai un praktiskajai darbībai, ik gadu organizējot „Daugavpils Universitātes pētniecības projektu konkursu”, kas nodrošina DU zinātniskās darbības attīstību un zinātnisko izcilību; veicina DU akadēmiskā, zinātniskā personāla un studējošo pētniecisko izaugsmi; sekmē zinātnisko rezultātu praktisko pielietojamību, sadarbību ar privāto sektoru un papildu ārējā finansējuma piesaisti; rosina veidot inovatīvas starpdisciplināras pētnieciskās grupas aktuālu pētniecisko tēmu ieviešanai. SAM 8.2.3.0/18/A/010 projekta “Daugavpils Universitātes pārvaldības un vadības kompetenču pilnveidošana” ietvaros paredzēta DU docētāju profesionālā pilnveide un angļu valodas prasmju pilnveides apmācības.

Sadarbībā ar Profesionālās izaugsmes centru docētājiem ir iespēja piedalīties tālākizglītībasursos, uzlabojot, padziļinot un pilnveidojot savas zināšanas. 2018. gada laikā programmā iesaistītais akadēmiskais personāls piedalījās dažādos profesionālās pilnveidesursos (Pedagogu tālākizglītības B kursi, „Studiju kursu veidošana e-studiju vidē *Moodle*” (2 dažādas sarežģītības pakāpes), „Datu analīze un pārskatu sagatavošana”).

Starptautiskās mobilitātes iespējas

DU akadēmiskā personāla kompetence tiek pilnveidota, iesaistoties mobilitātēs Eiropas Savienības atbalsta programmas izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā „ERASMUS+” ietvaros. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar vairāk nekā 90 augstākās izglītības iestādēm 22 valstīs. Studiju virziena “Psiholoģija” docētāji un studējošie piedalās mobilitātēs Apvienotās Karalistes, Bulgārijas un Lietuvas augstākās izglītības iestādēs.

„ERASMUS+” programma atbalsta docēšanu – DU docētāji dodas uz kādu no ārvalstu sadarbības augstskolām vai arī iesaistās personāla mācībās, pilnveidojot profesionālās kompetences, nodrošinot dalību mācībās, darba vērošanā ārvalstu sadarbības augstskolā vai citā atbilstošā organizācijā. Mācību mobilitātes mērķi DU docētājiem un personālam dod iespēju gūt zināšanas un konkrētas prasmes, mācoties no ārvalstu partneru pieredzes un labās prakses, kā arī uzlabot praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas darbā DU un profesionālajā attīstībā, iedrošināt akadēmisko personālu paplašināt un uzlabot piedāvāto studiju kursu klāstu un saturu, ļaut studentiem, kuriem nav iespējas piedalīties mobilitātes programmā, gūt labumu no zināšanām un pieredzes, ko sniedz citu Eiropas valstu augstskolu akadēmiskais personāls un ārvalstu vieslektori, veicināt zināšanu un pedagoģisko metožu pieredzes apmaiņu starp Eiropas augstākās izglītības iestādēm.

V Pielikumi

1. pielikums. Izraksts no 2018. gada 17. decembra Daugavpils Universitātes Senāta sēdes protokola Nr. 15 uz 1 lpp.
2. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” studiju plāns pilna laika studijām uz 2 lpp.
3. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts uz 2 lpp.
4. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” īstenošanā iesaistīto mācībspēku *Curriculum Vitae Europass* formātā uz 89 lpp.
5. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” īstenošanā iesaistīto mācībspēku pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts uz 4 lpp.
6. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” prakses nolikums uz 3 lpp.
7. pielikums. Dokumenti, kas apliecina studējošo iespēju turpināt studijas Rīgas Stradiņa universitātē un Latvijas Universitātē uz 2 lpp.
8. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai uz 5 lpp.
9. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” studiju kursu apraksti uz 94 lpp.
10. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” darba devēju nodomu līgumi par studējošo prakses nodrošināšanu uz 8 lpp.
11. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” studiju līguma paraugs uz 3 lpp.
12. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” diplomu un diploma pielikumu paraugi uz 11 lpp.
13. pielikums. Daugavpils Universitātes nolikums par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu Daugavpils Universitātē uz 6 lpp.
14. pielikums. Profesionālā maģistra studiju programmas “Psiholoģija” studiju kursu kartējums uz 7 lpp.
15. pielikums. Salīdzinājums ar citu augstskolu/koledžu studiju programmām uz 2 lpp.
16. pielikums. Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums uz 2 lpp.
17. pielikums. Studiju programmas atbilstība profesijas standartam uz 2 lpp.
18. pielikums. Psihologu sertifikācijas padomes atzinums par profesionālā maģistra studiju programmu “Psiholoģija” uz 1 lpp.

19. pielikums. Apliecinājums, ka DU garantē zaudējumu kompensāciju ja studiju programma DU rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai licence tiek anulēta un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā uz 1 lpp.

20. pielikums. DU PMSP “Psiholoģija” iesaistītā akadēmiskā personāla angļu valodas prasmes līmeņa pašnovērtējums uz 1 lpp.

21. pielikums. Studiju programmas izmaksu aprēķins uz 2 lpp.